

Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya
Sub-direcció General de Drogodependències

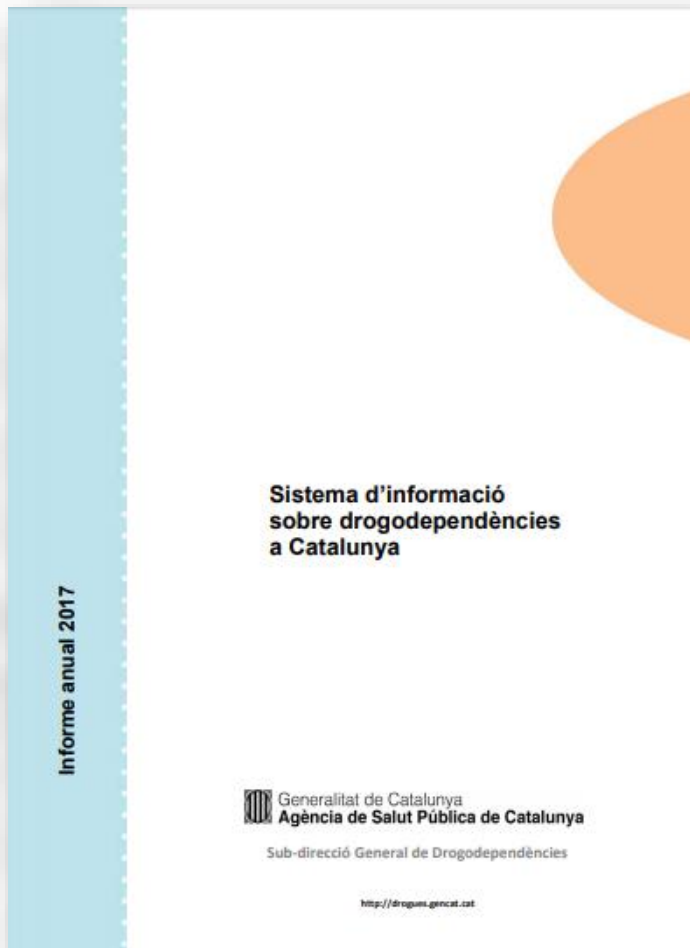
Sistema d'Informació sobre Drogodependències a Catalunya (SIDC)

Presentació INFORME ANUAL **2017**

Joan Colom

Sub-director general de Drogodependències

20 d'agost de 2018

Introducció

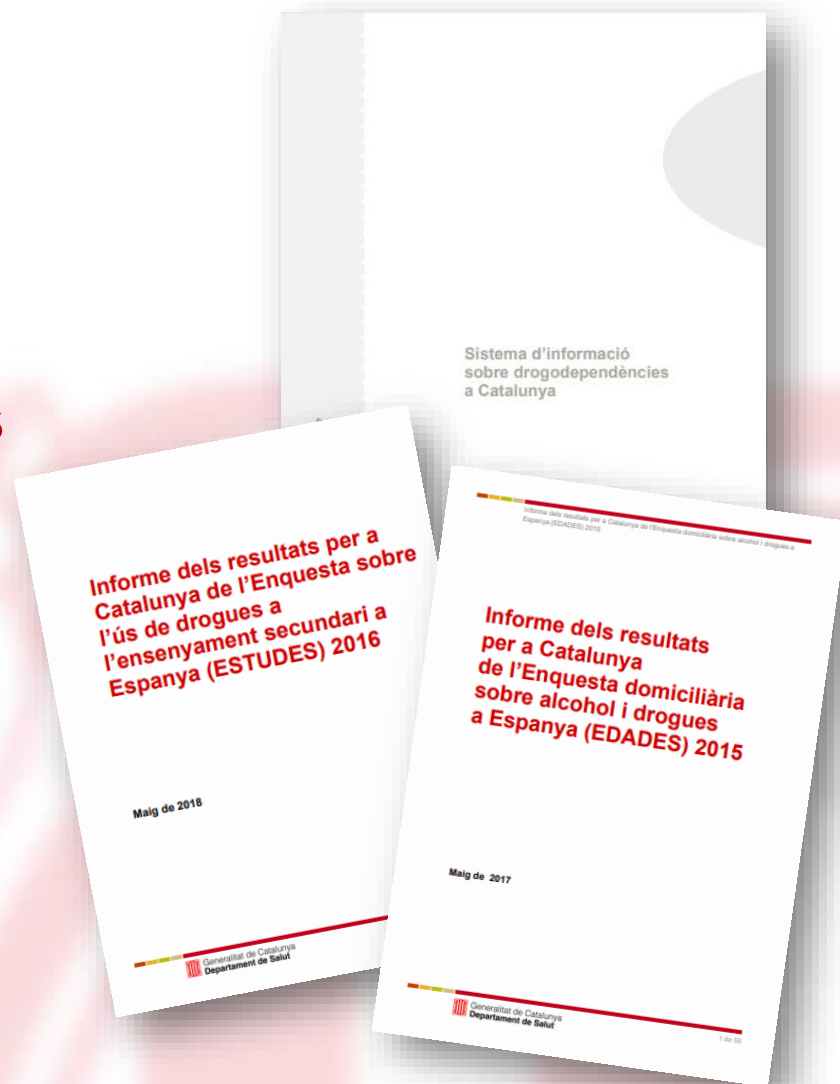
El **Sistema d'Informació sobre Drogodependències a Catalunya (SIDC)** permet **monitorar** la demanda de tractament i l'activitat dels diferents **serveis especialitzats d'atenció a les drogodependències**.

FINALITAT: Proporcionar dades per a la **vigilància epidemiològica** dels problemes associats al consum problemàtic de drogues i per a la **planificació i avaluació** d'aquests serveis.

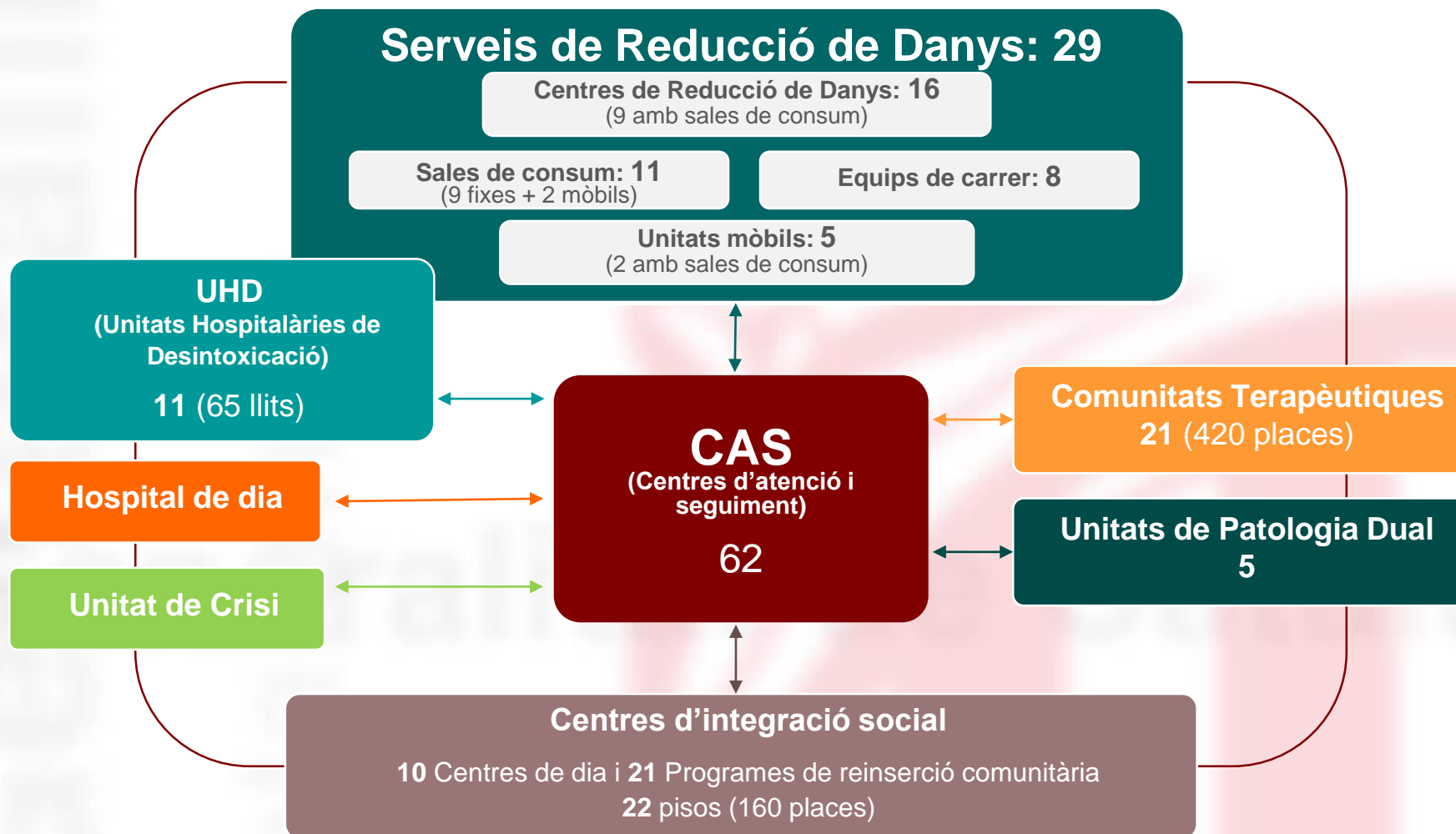

Introducció

La informació serveis especialitzats es complementa amb les **dades de consum** que proporcionen les **enquestes poblacionals** (ESTUDES i EDADES) i **altres indicadors** relacionats amb el consum problemàtic de drogues i les seves conseqüències.

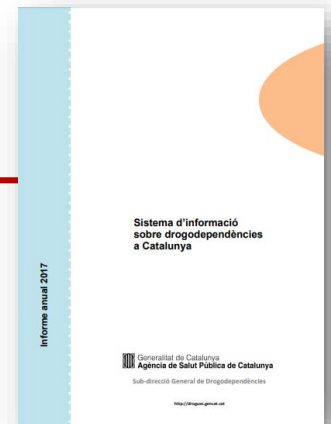
La Xarxa d'Atenció a les Drogodependències (XAD)

Índex

▶ Inicis de tractament 2017

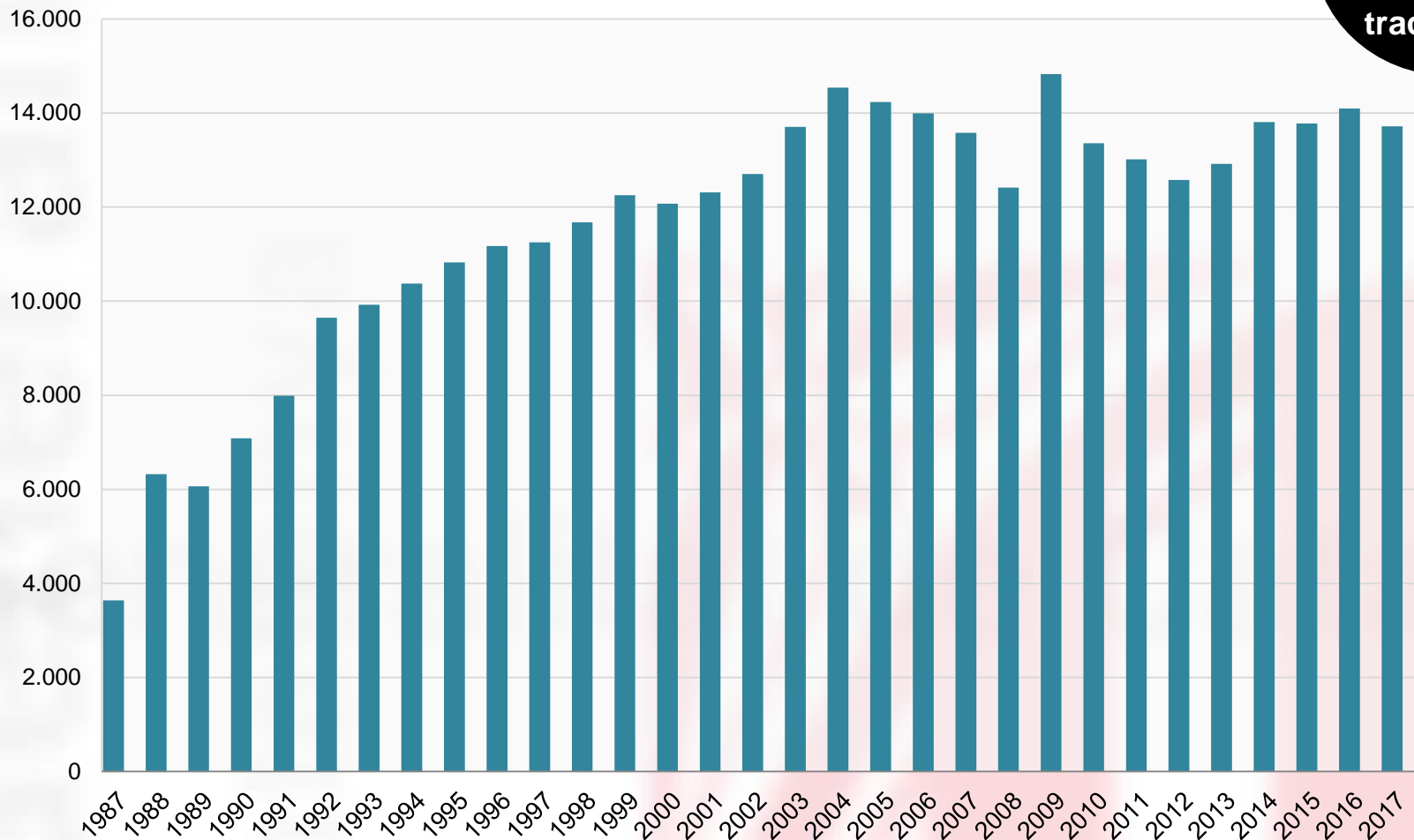
- ▶ Programa de Manteniment amb Metadona (PMM)
- ▶ Unitats Hospitalàries de Desintoxicació
- ▶ Serveis de Reducció de Danys
- ▶ Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)
- ▶ Línia Verda
- ▶ Urgències SEM

Inicis de Tractament

Evolució 1987-2017

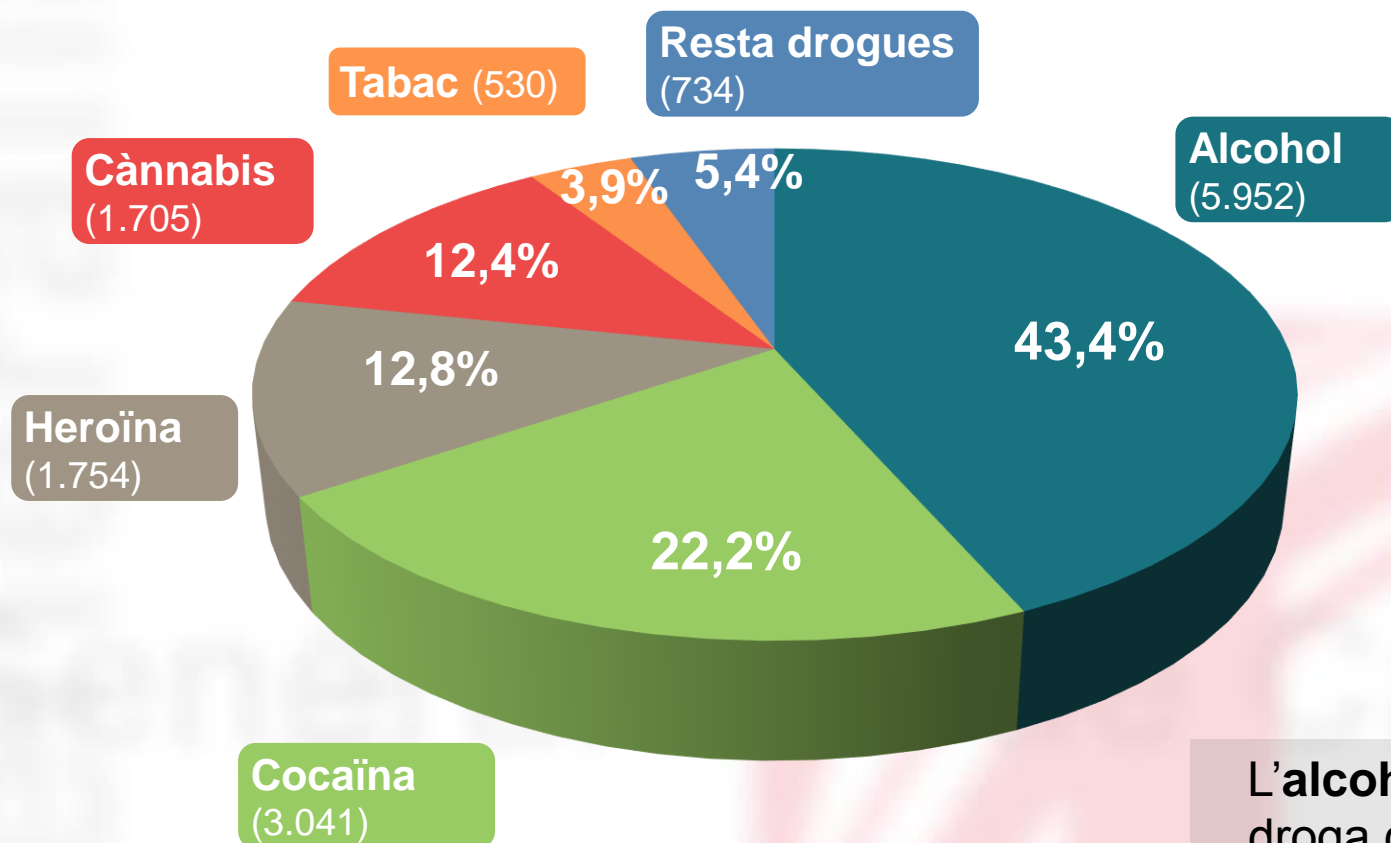
2017:
13.716
inicis de tractament

Inicis de Tractament 2017

Substància principal

2017:
13.716
inicis de
tractament

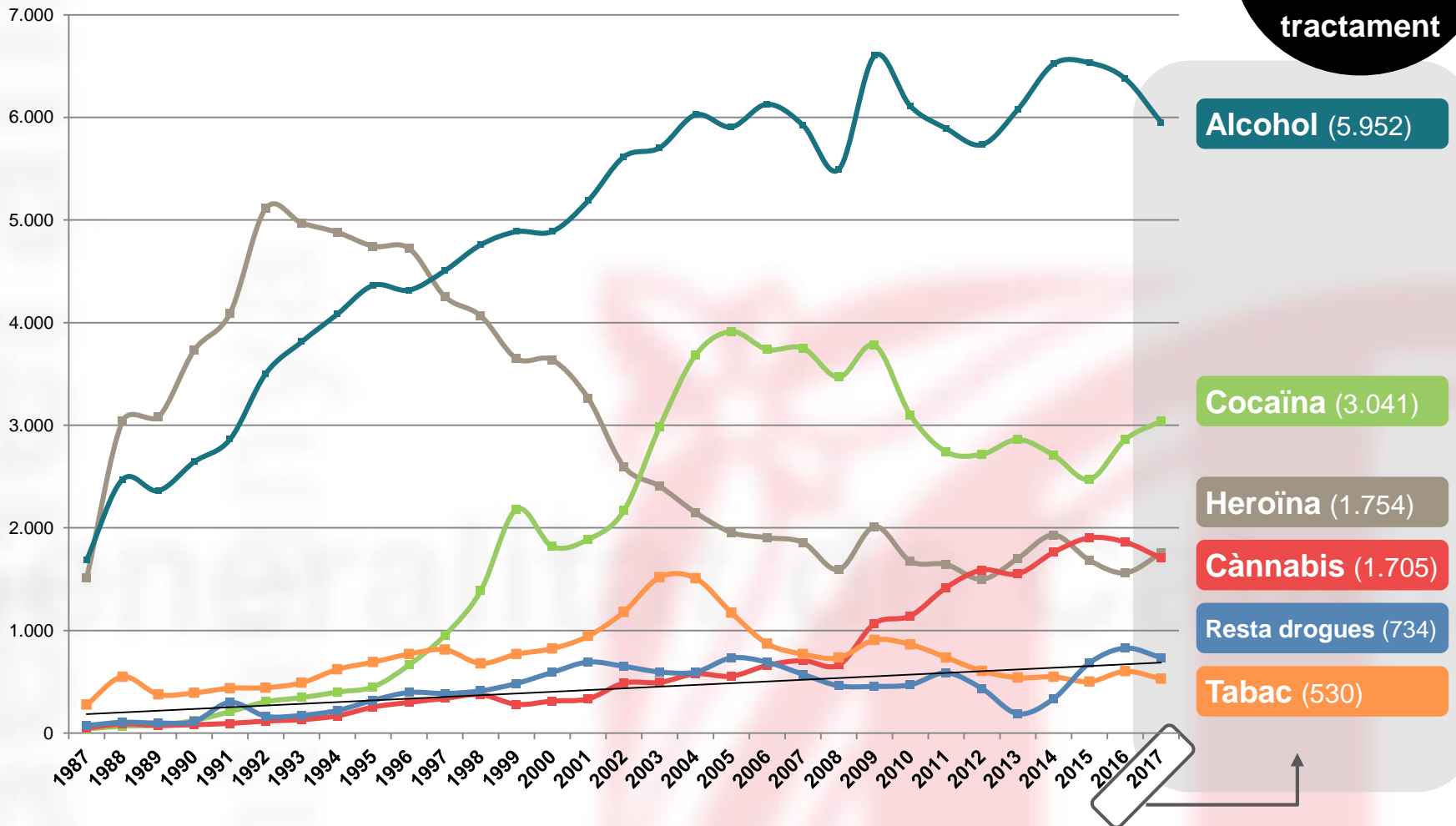

L'alcohol és la principal droga d'inici de tractament, seguida de la **cocaina** i l'**heroïna** i el **cànnabis**

Evolució inicis de Tractament

Substància principal

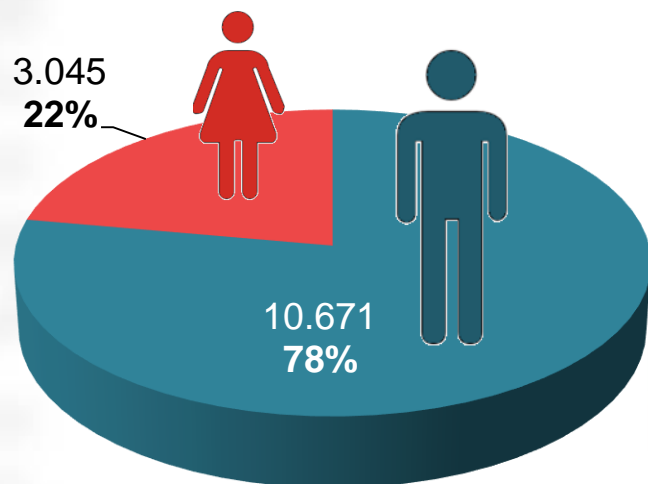
2017:
13.716
inicis de tractament

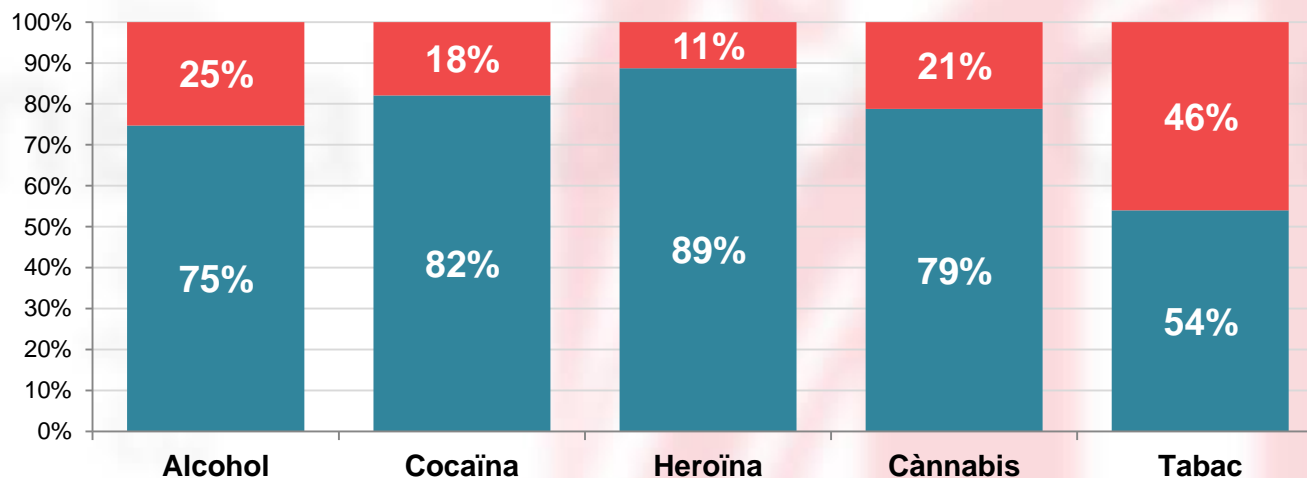
Inicis de Tractament 2017

Anàlisi per gènere

2017:
13.716
inicis de
tractament

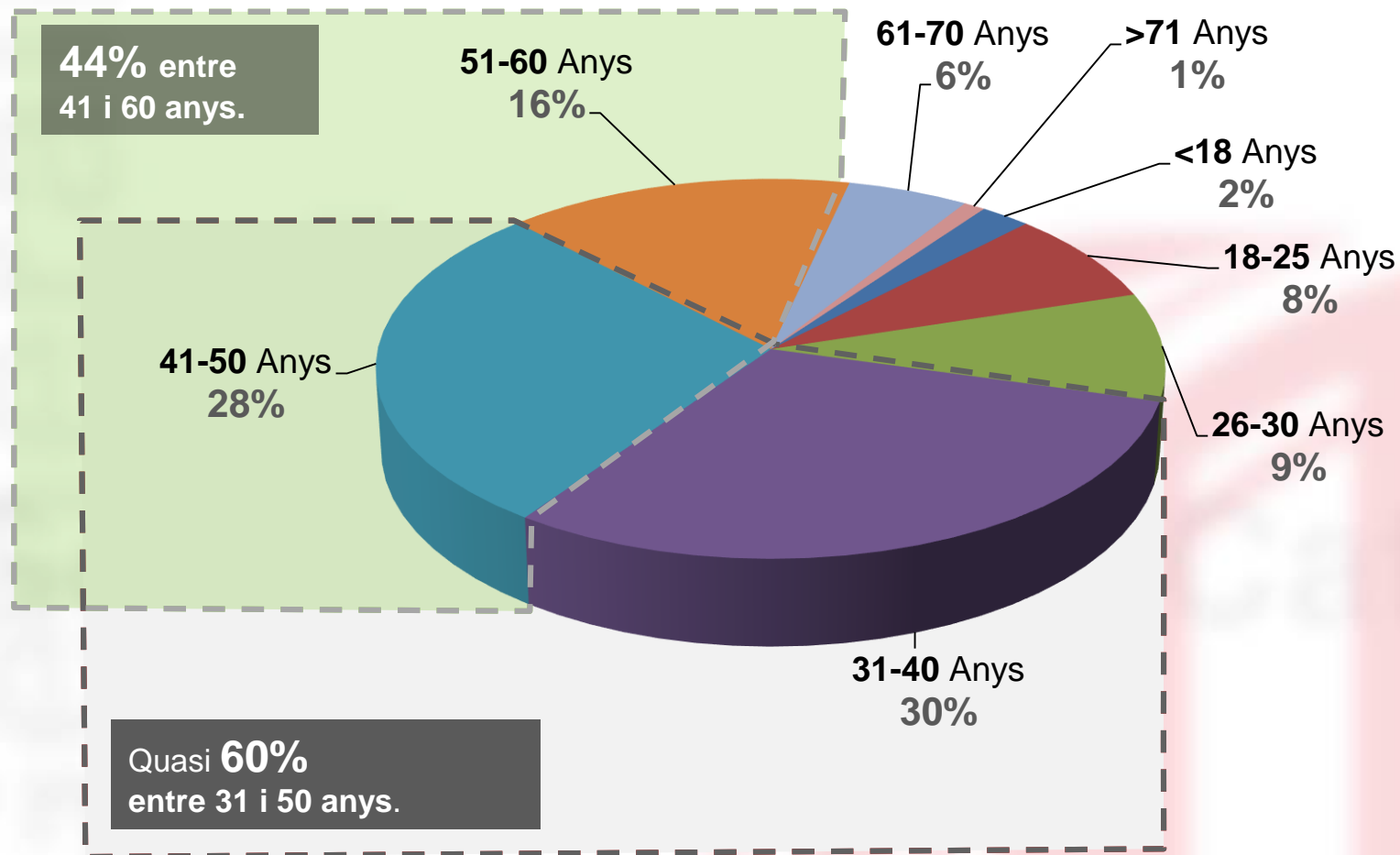
- Majoria d'**homes** entre les persones que inicien tractament (**3,5 vegades més que les dones**).
- Proporció similar en totes les substàncies, excepte el **tabac** (més igualat).
- La diferència entre **homes i dones** ha disminuït 4 punts percentuals en l'alcohol i el cànnabis en els darrers anys

Inicis de Tractament 2017

Anàlisi per edats

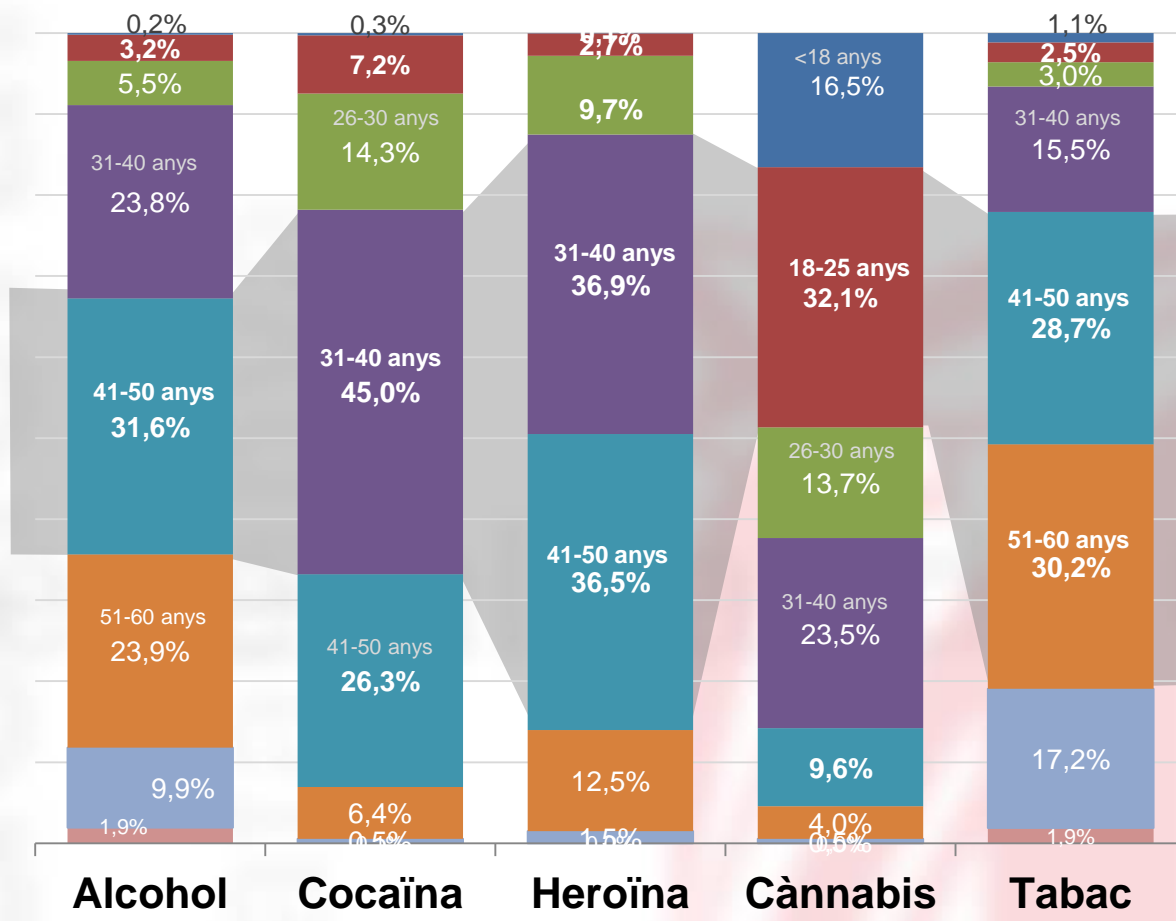
2017:
13.716
inicis de
tractament

Inicis de Tractament 2017

Anàlisi per edats, per substància

Total: 13.716 Inicis de tractament

• El **cànnabis** és la única substància que té l'edat mitjana per sota d'aquesta franja: **el 49% tenen menys de 25 anys.**

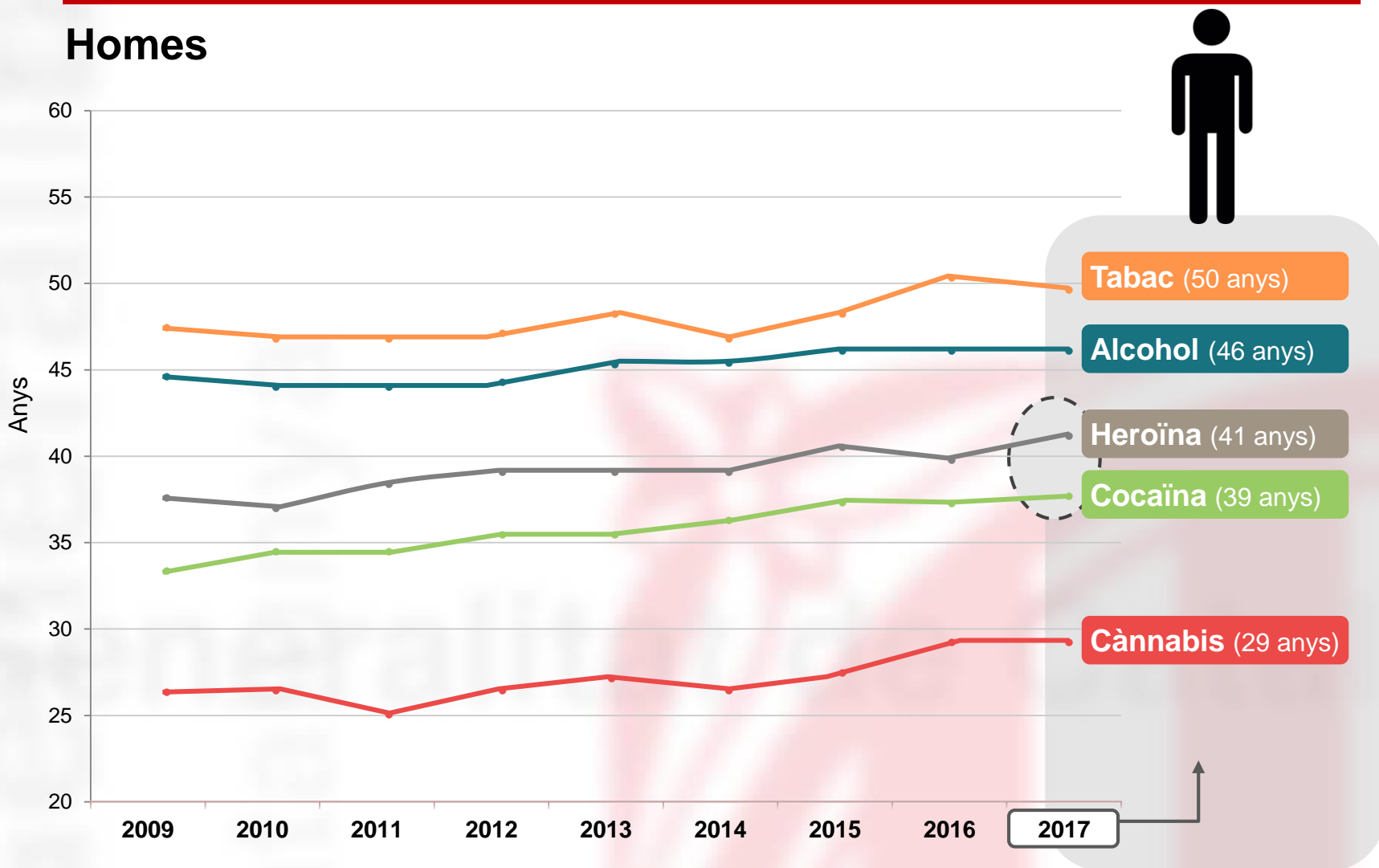
• En totes les substàncies els % de les franges d'edat són **molt similars entre homes i dones.**

- < 18 anys
- 18-25 anys
- 26-30 anys
- 31-40 anys
- 41-50 anys
- 51-60 anys
- 61-70 anys
- > 71 anys

Evolució Inicis de Tractament

Evolució edat mitjana per substància

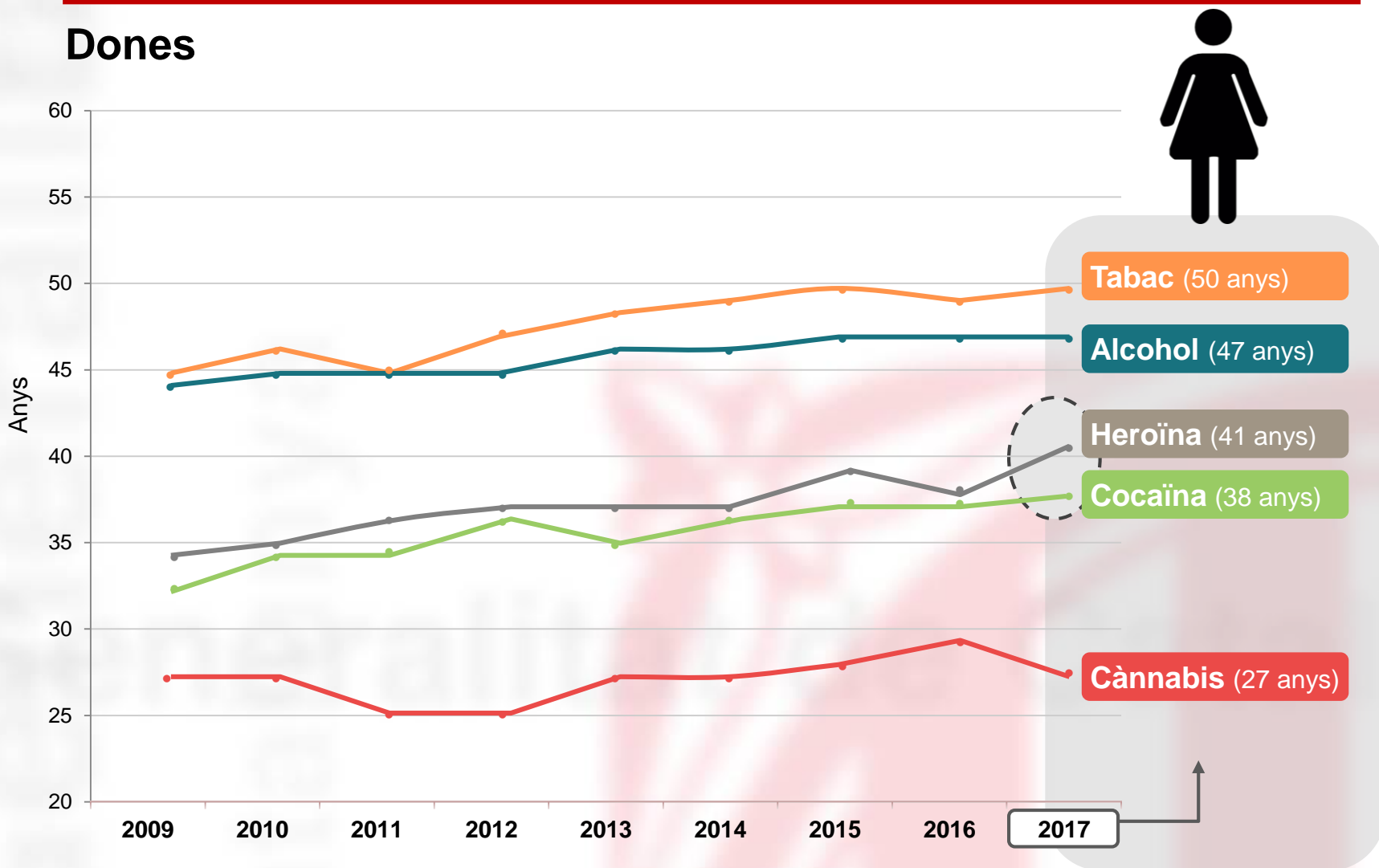
Homes

Evolució Inicis de Tractament

Evolució edat mitjana per substància

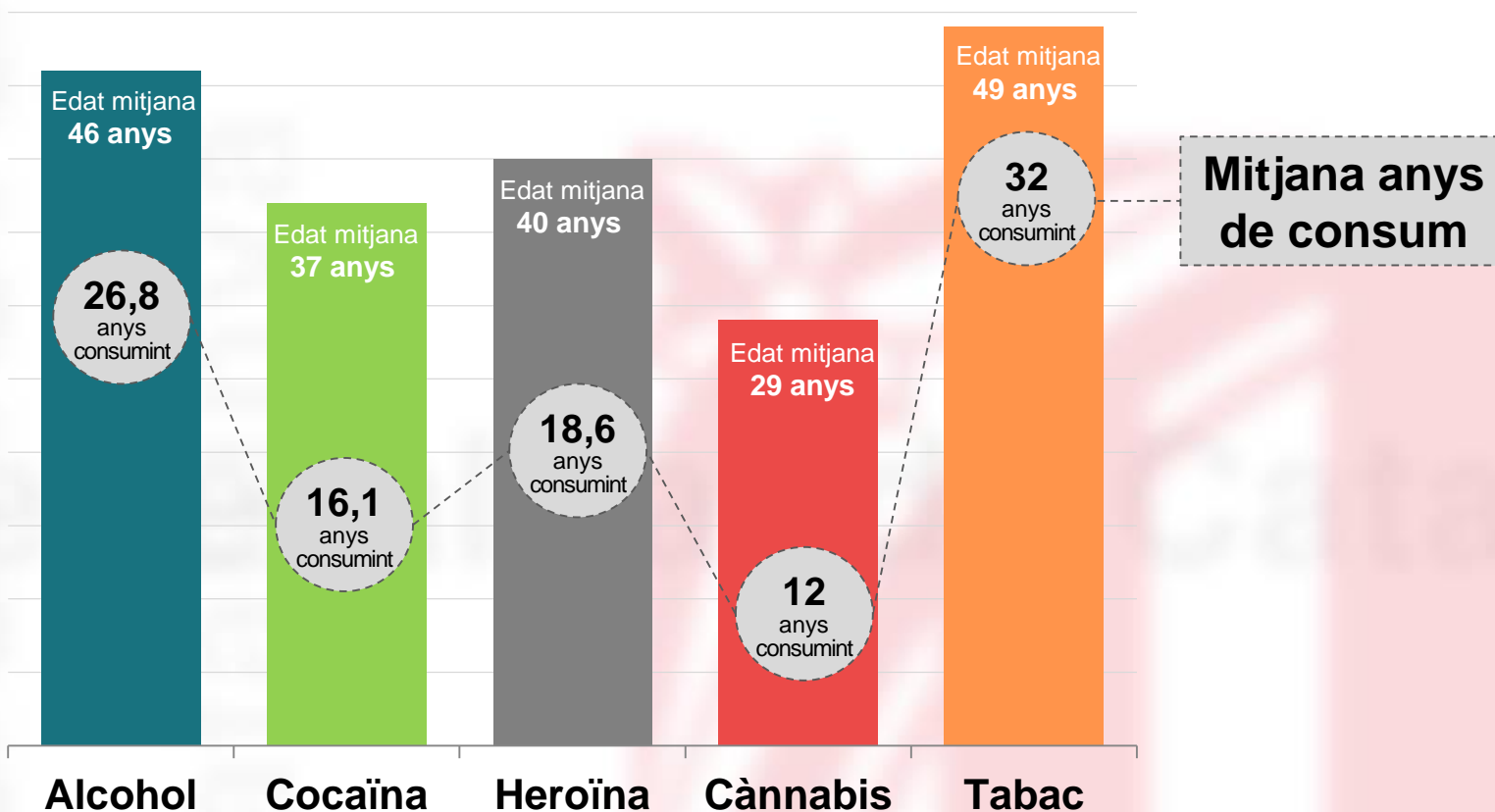
Dones

Inicis de Tractament 2017

Anàlisi per edats, per substància

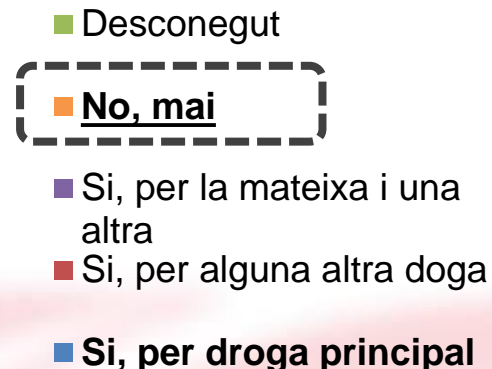
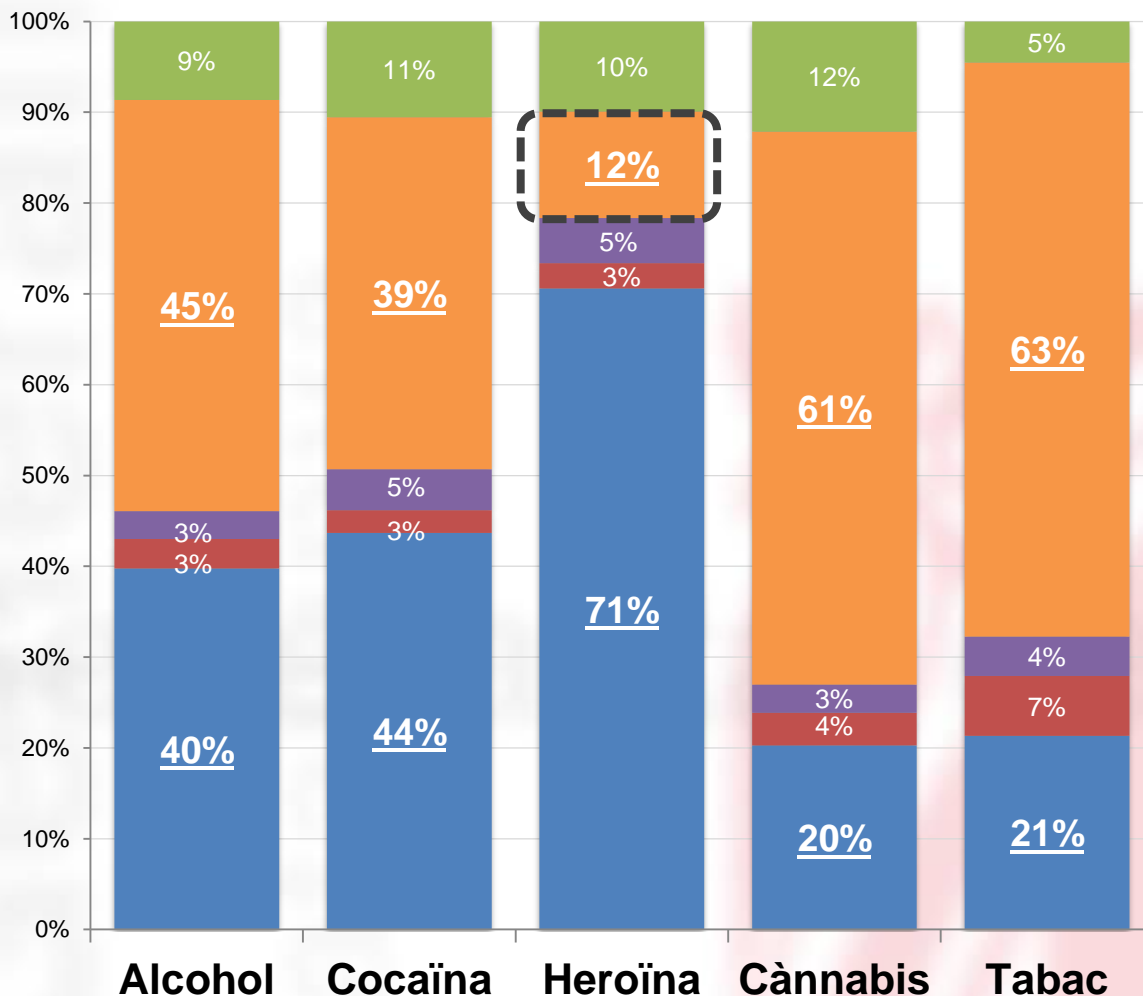
Total: 13.716 Inicis de tractament

Inicis de Tractament 2017

Tractament previ, per substància

Total: 13.716 Inicis de tractament

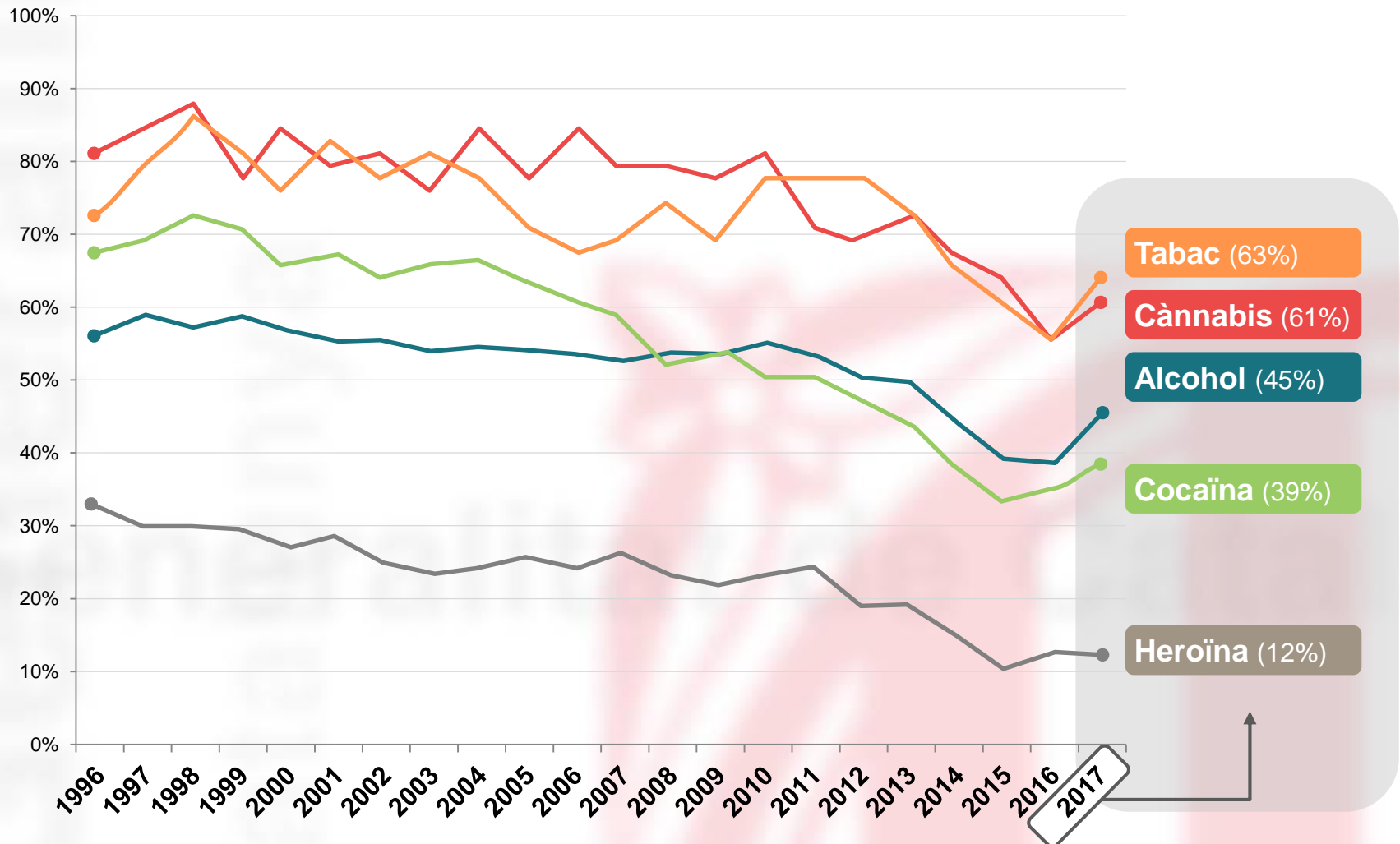

- **La majoria** de persones que inicien tractament per **cànnabis** o **tabac** no havien rebut **MAI** tractament previ.
- Un 71% de les persones amb dependència a l'**heroïna** ja havien rebut **TRACTAMENT PREVI**.

Evolució Inicis de Tractament

Tractament previ, per substància

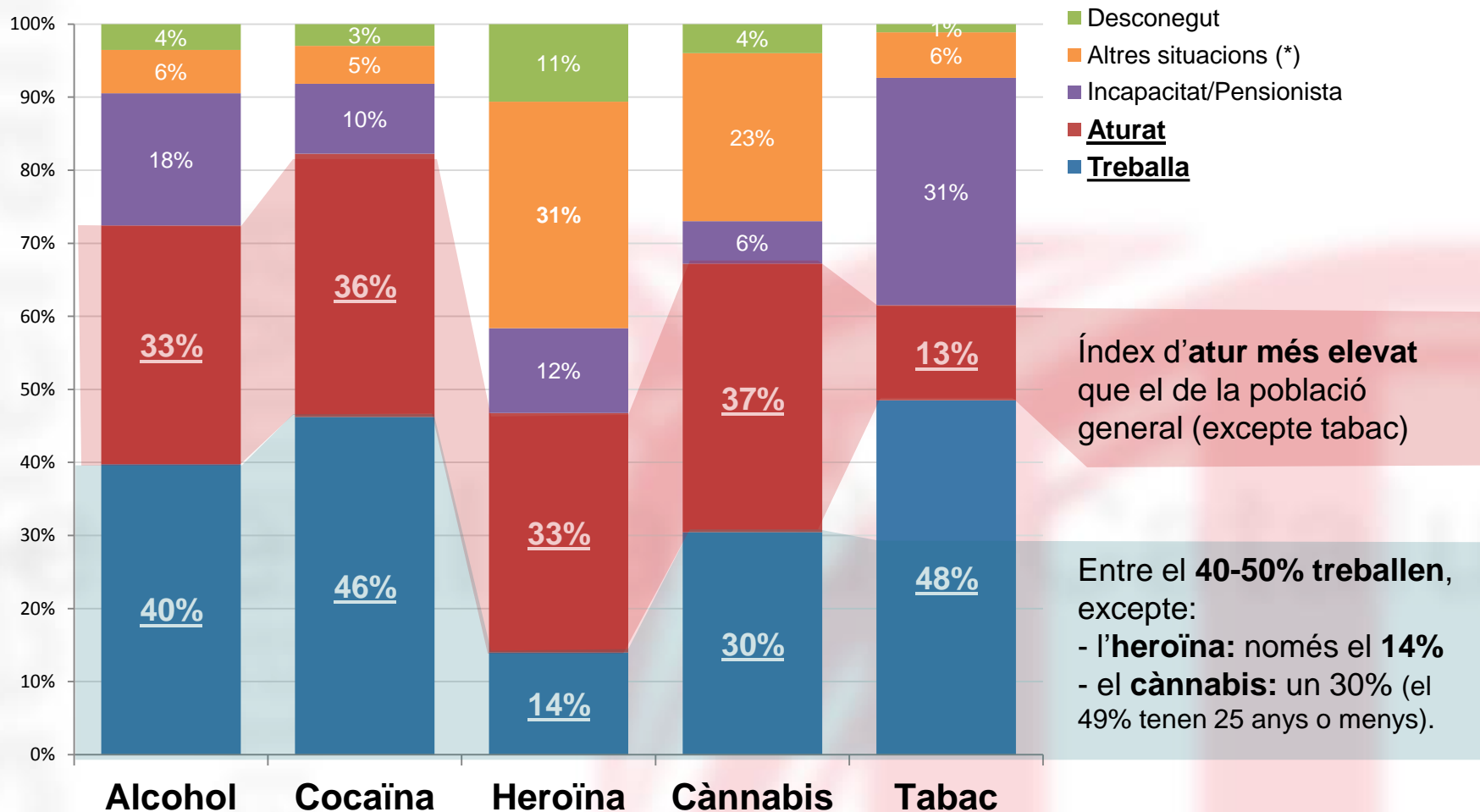
% d'usuaris que no han realitzat CAP TRACTAMENT PREVI

Inicis de Tractament

Situació laboral, per substància

Total: 13.716 Inicis de tractament

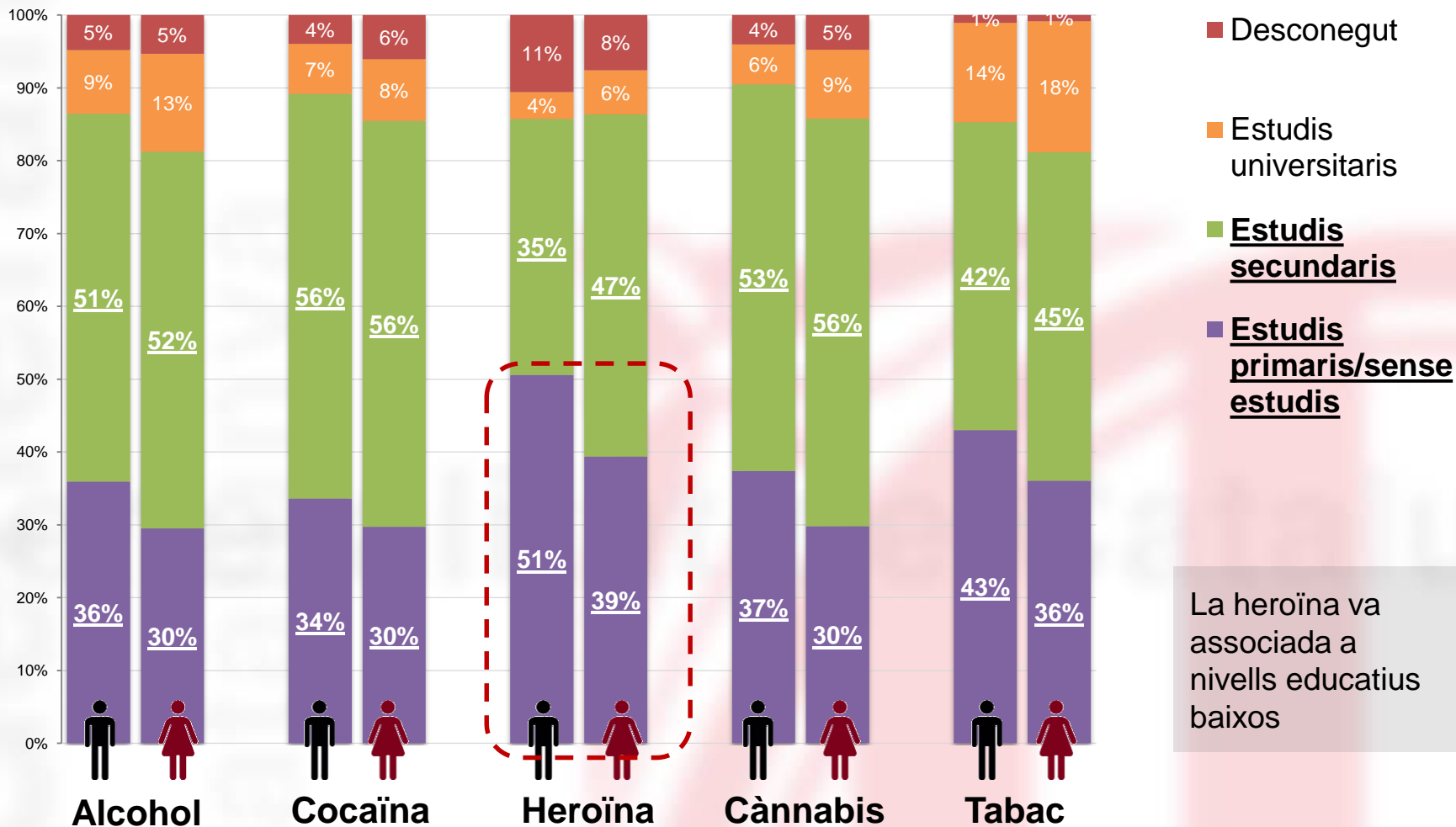

* Altres situacions: Estudiant, feines de llar, en presó.

Inicis de Tractament

Nivell d'estudis, per substància

Total: 13.716 Inicis de tractament

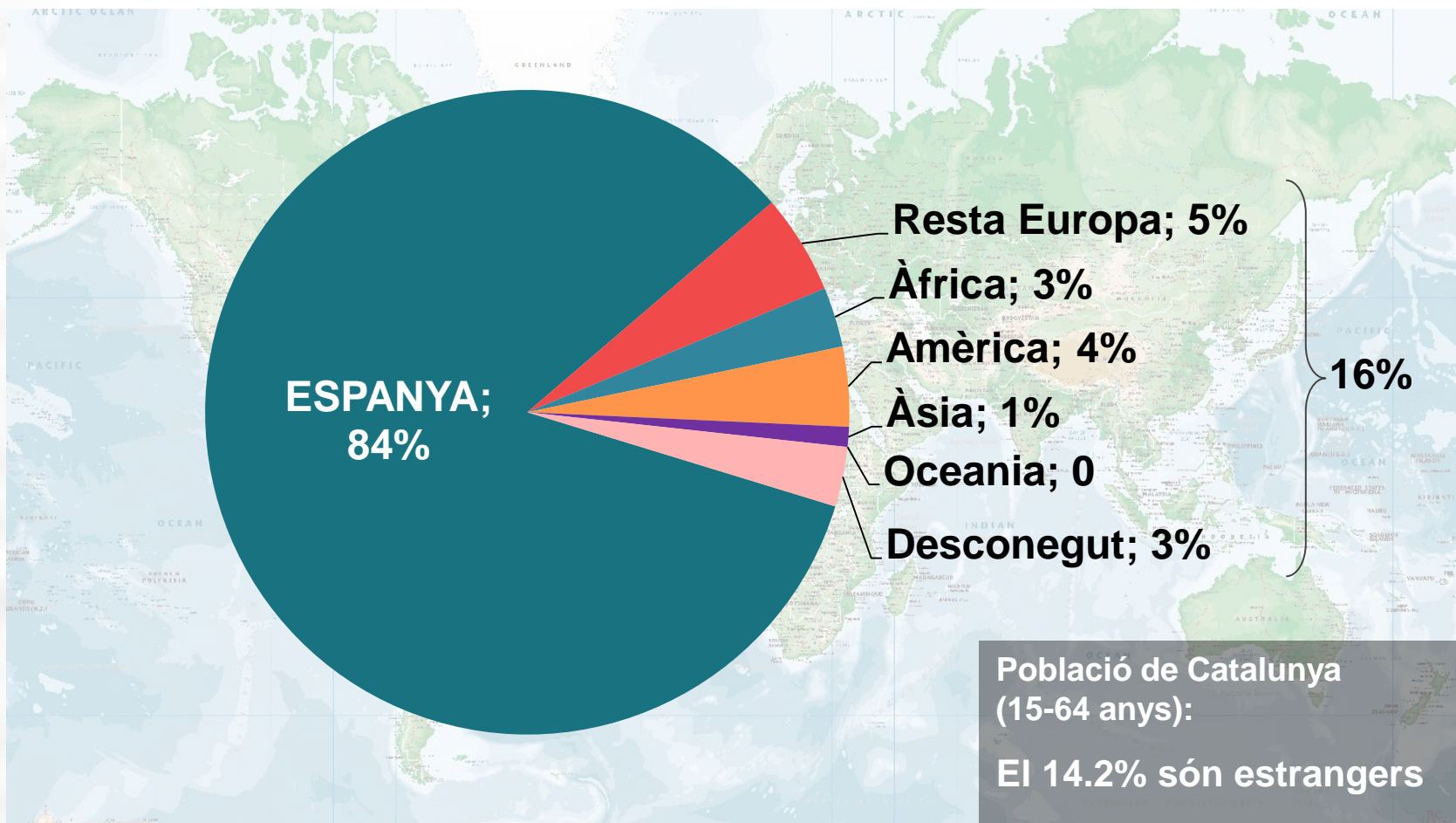

La heroïna va associada a nivells educatius baixos

Inicis de Tractament

País d'origen

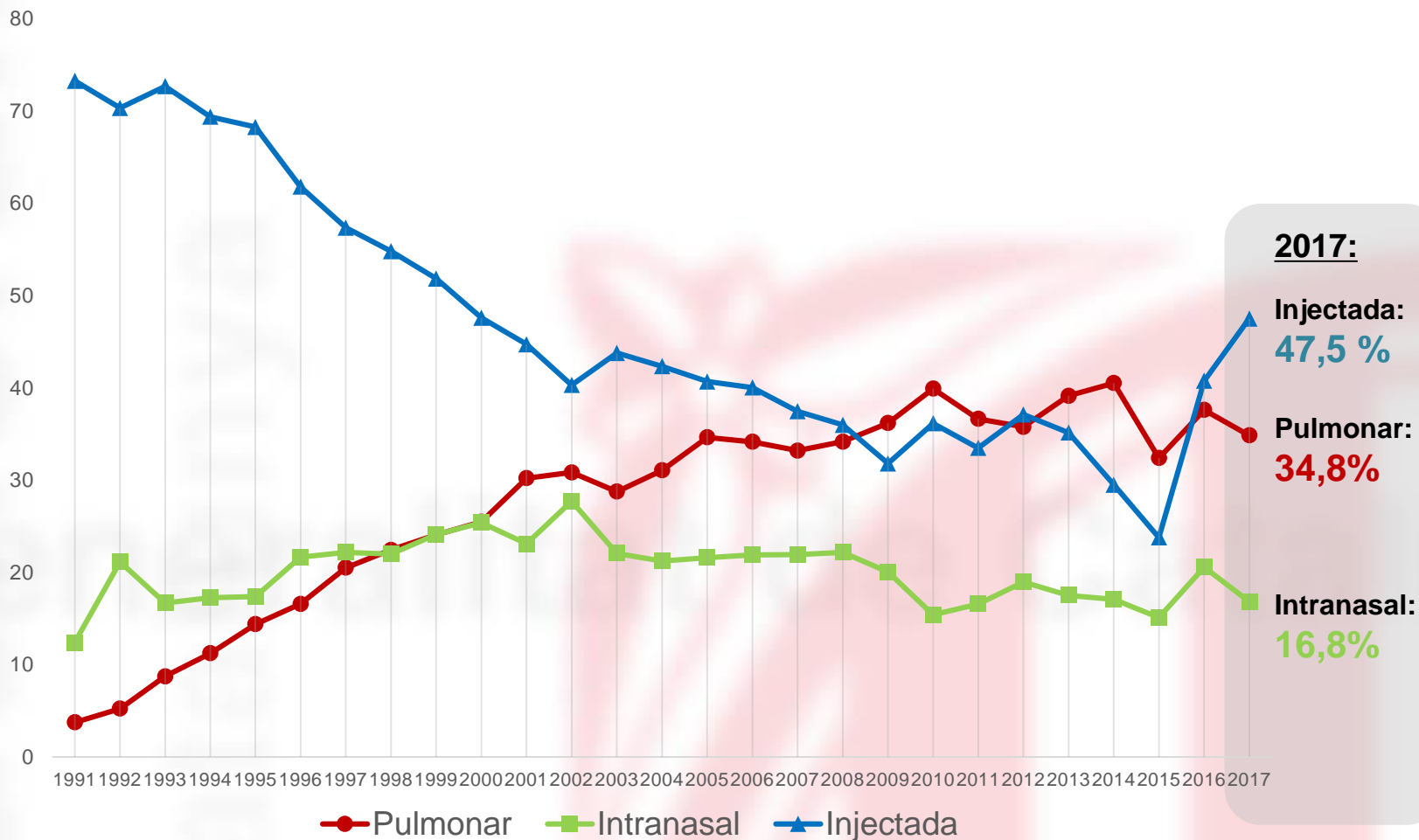
Total: 13.716 Inicis de tractament

Evolució del consum

Vies de consum: HEROÏNA

Heroïna: 1.754 Inicis de tractament; 13% del total (13.716)

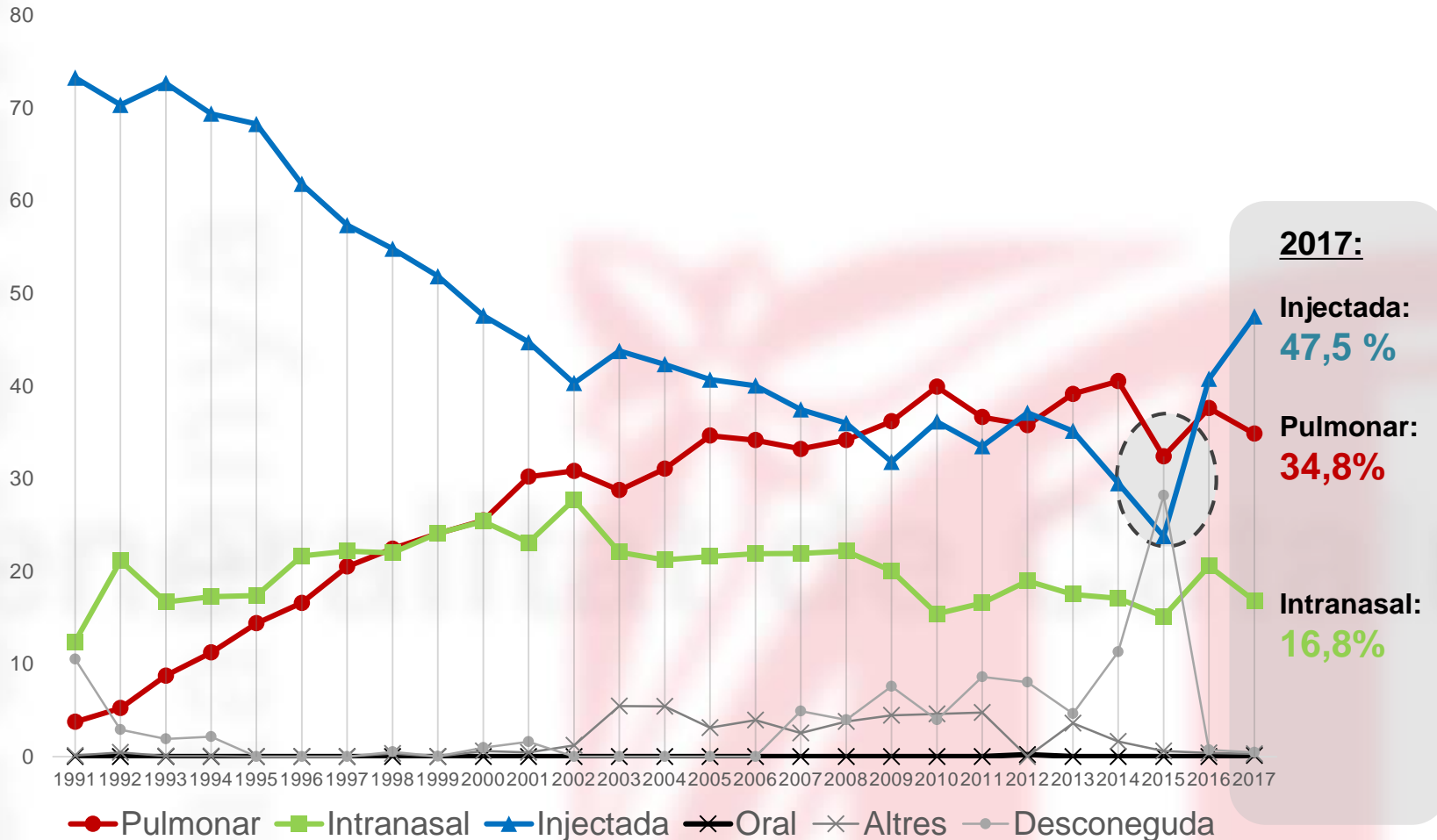

No inclou "Desconegut"

Evolució del consum

Vies de consum: HEROÏNA

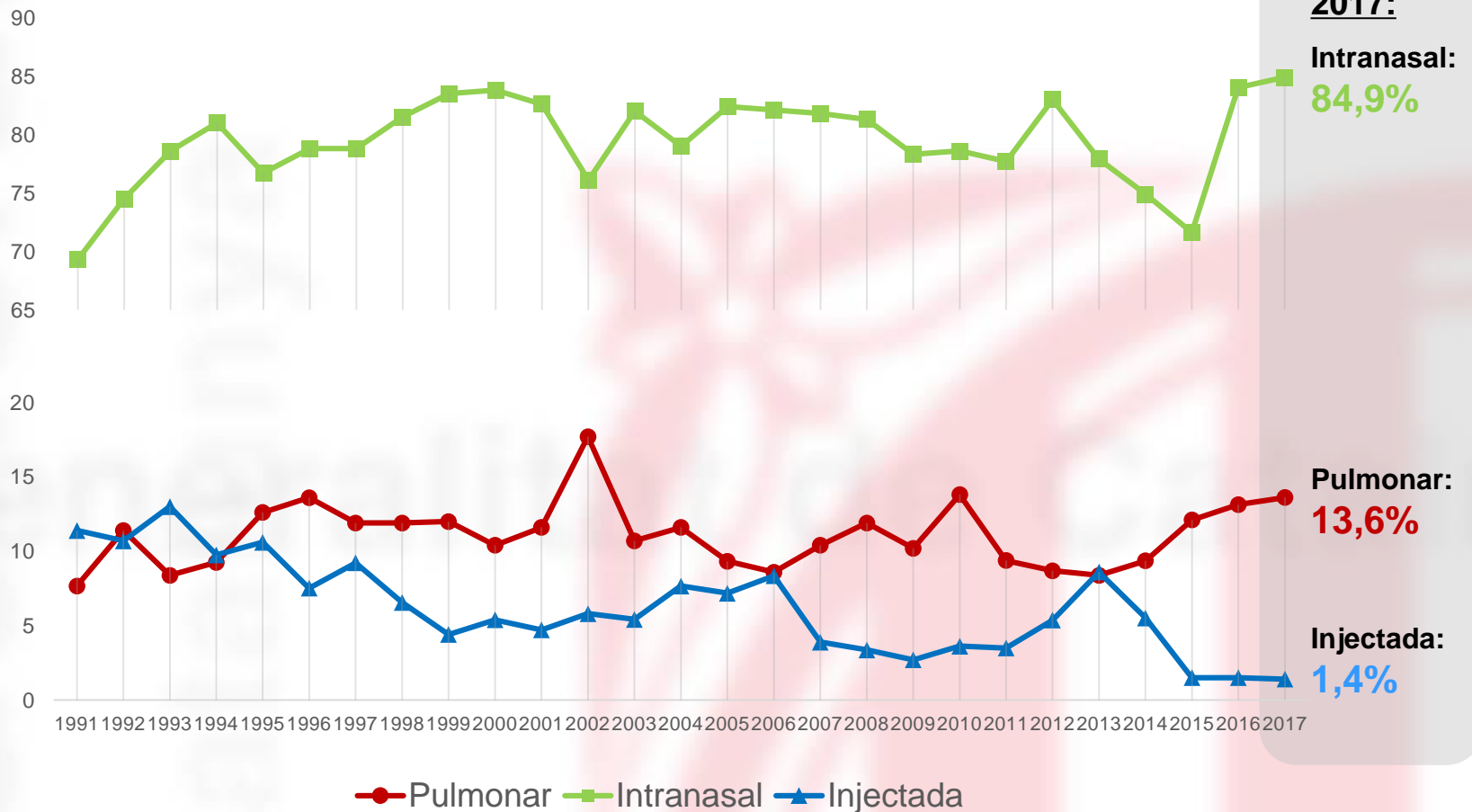
Heroïna: 1.754 Inicis de tractament; 13% del total (13.716)

Evolució del consum

Vies de consum: COCAÏNA

Cocaïna: 3.041 Inicis de tractament; 22% del total (13.716)

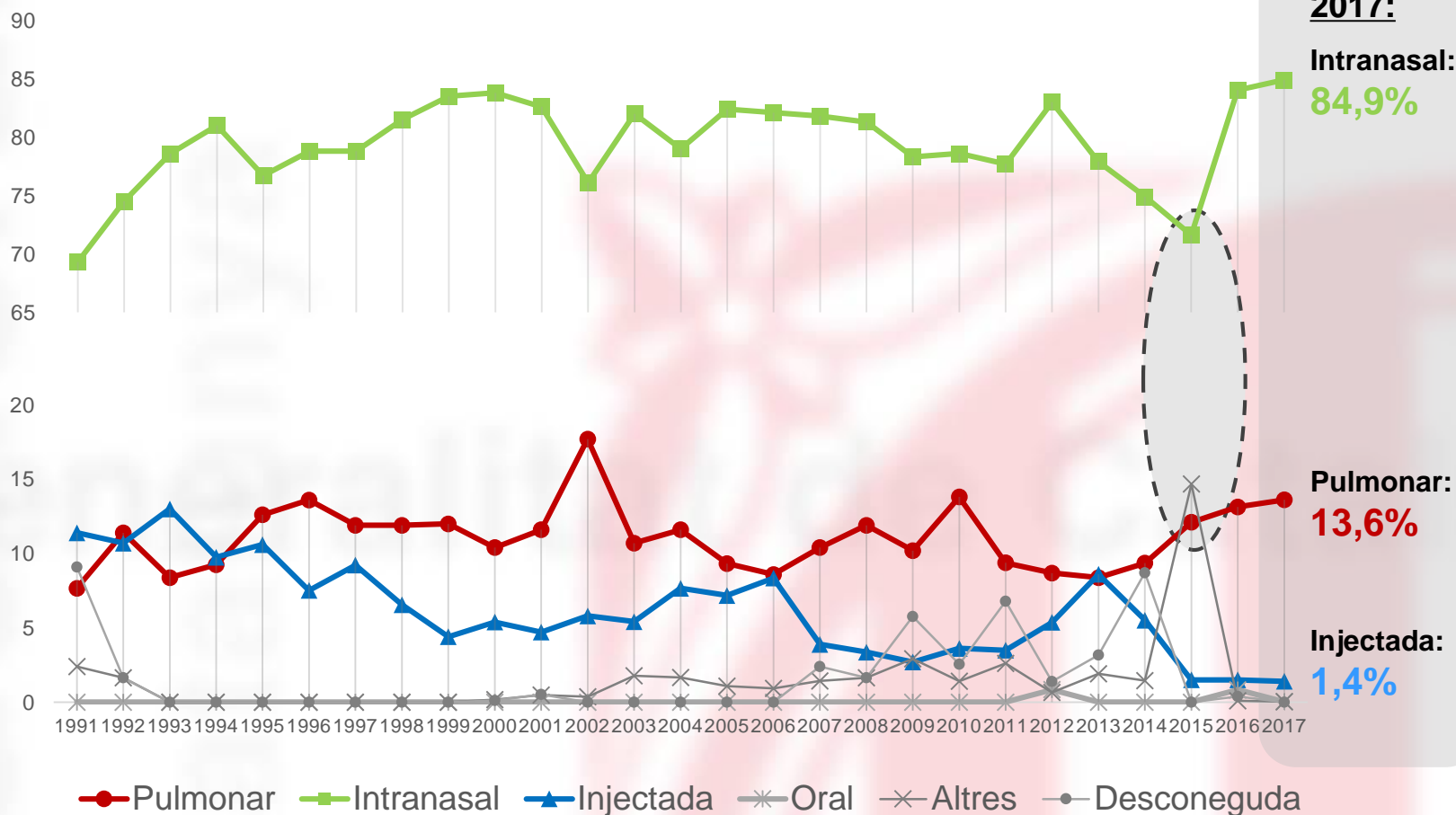

No inclou "Desconegut"

Evolució del consum

Vies de consum: COCAÏNA

Cocaïna: 3.041 Inicis de tractament; 22% del total (13.716)

Inicis de tractament

Perfil del pacient

- **Entre 30 i 50 anys.**
- **Nacionalitat Espanyola (84%).**
- Té el doble de possibilitats d'estar a l'atur que la població general. En el cas de l'Heroïna, únicament treballen el 14%.
- **Estudis:** Bàsicament primaris (o sense estudis) o secundaris.
- Té **residència** estable (80-90%). En el cas de l'heroïna aquest percentatge baixa al 54%.

Prevalences VIH i VHC entre persones que s'han injectat alguna vegada:

VIH+ → 37,3%

VHC (exposició) → 64,1%

La majoria inicia tractament per problemes amb l'**alcohol (43%)** o la **cocaïna (22%)**

És la **primera vegada** que fa tractament?

45%

39%

61%

12%

Qui el **deriva**?

CAP o altres serveis sanitaris (49%).

Iniciativa pròpia (39%), CAP o altres serveis sanitaris (35%) (han incrementat 2017).

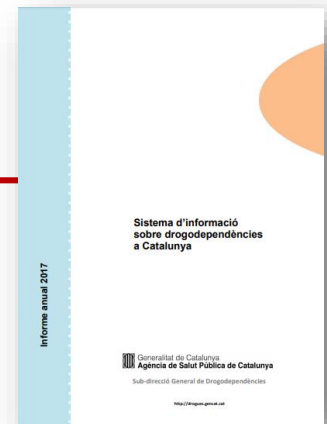
Iniciativa pròpia (33%).

CAP o altres serveis sanitaris (40%), iniciativa pròpia (28%) Serveis Legals o Policials (9%).

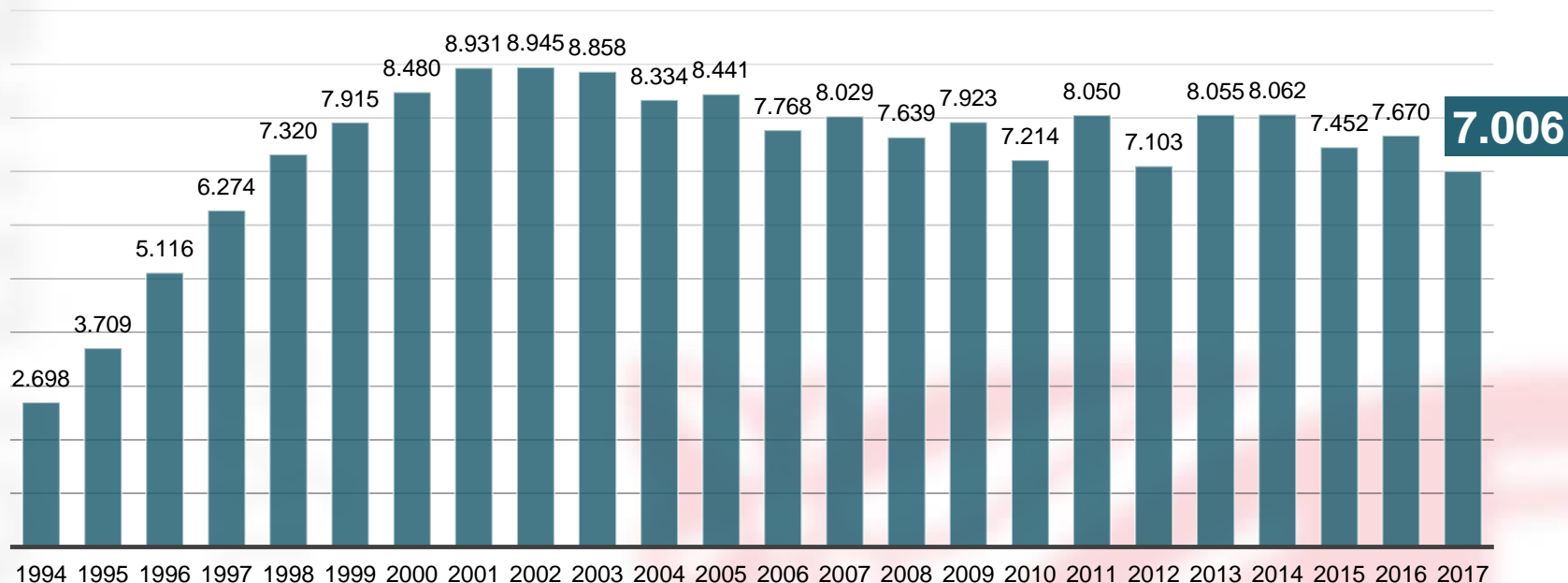
Índex

- ▶ Inicis de tractament 2017
- ▶ **Programa de Manteniment amb Metadona (PMM)**
- ▶ Unitats Hospitalàries de Desintoxicació
- ▶ Serveis de Reducció de Danys
- ▶ Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)
- ▶ Línia Verda
- ▶ Urgències SEM

Evolució casos actius 1994-2017

Nombre de PMM

Recomenacions OMS

Usuaris en PMM	Cobertura
<20%	Baixa
20-40%	Mitjana
>40%	Alta

PMM =
Cobertura Alta
 (60%)

2017:

767

Farmàcies comunitàries

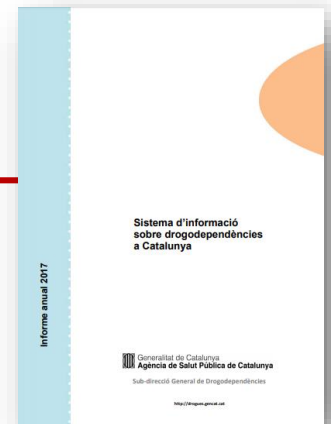

539

Presons

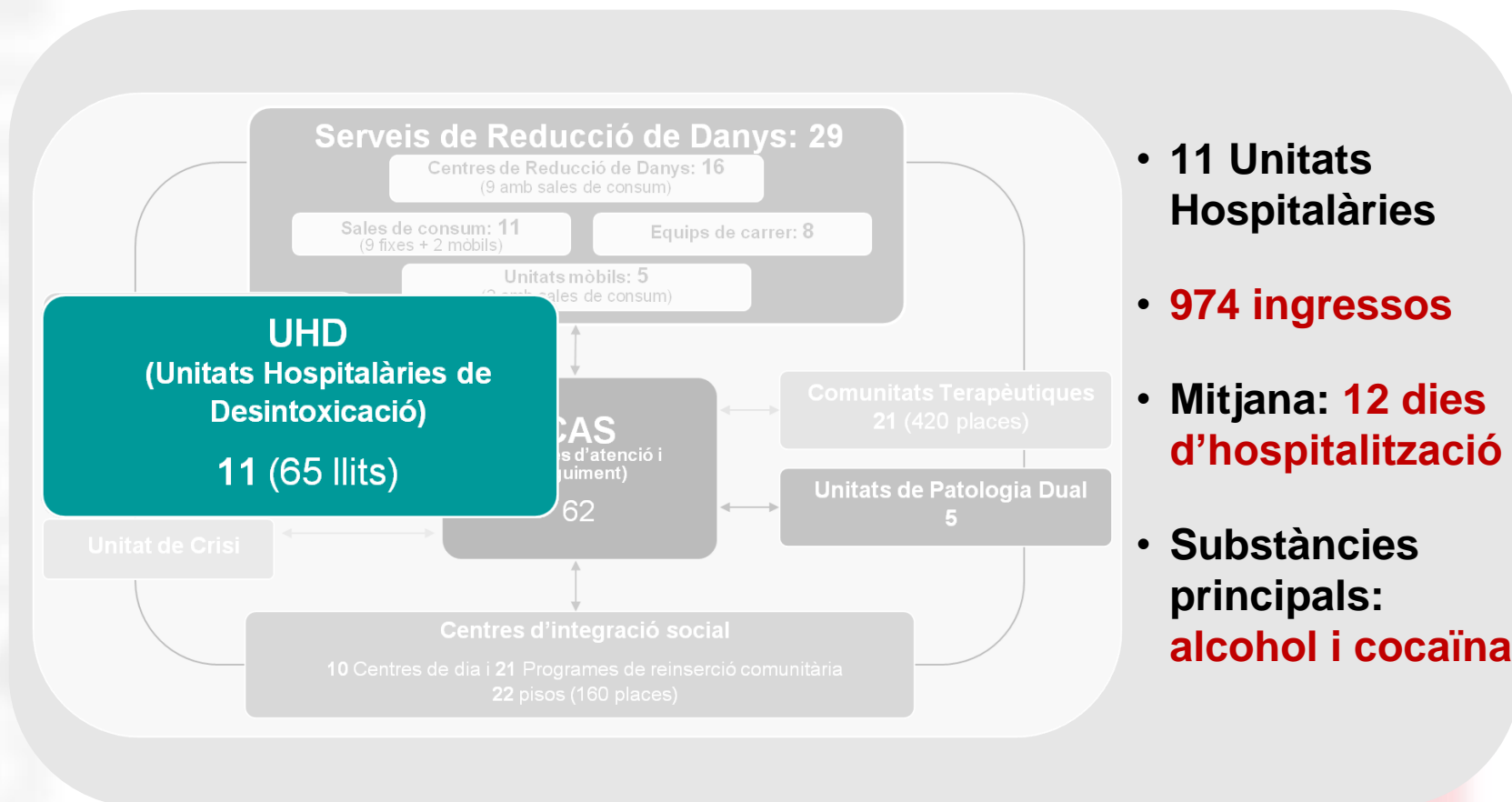
Índex

- ▶ Inicis de tractament 2017
- ▶ Programa de Manteniment amb Metadona (PMM)
- ▶ **Unitats Hospitalàries de Desintoxicació**
- ▶ Serveis de Reducció de Danys
- ▶ Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)
- ▶ Línia Verda
- ▶ Urgències SEM

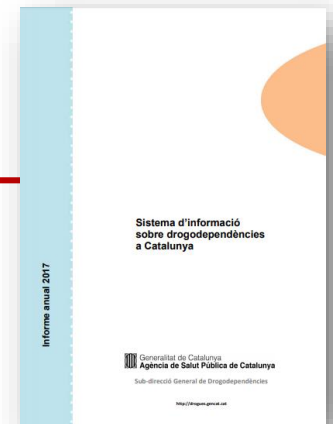
Unitats Hospitalàries de Desintoxicació (UHD)

2017

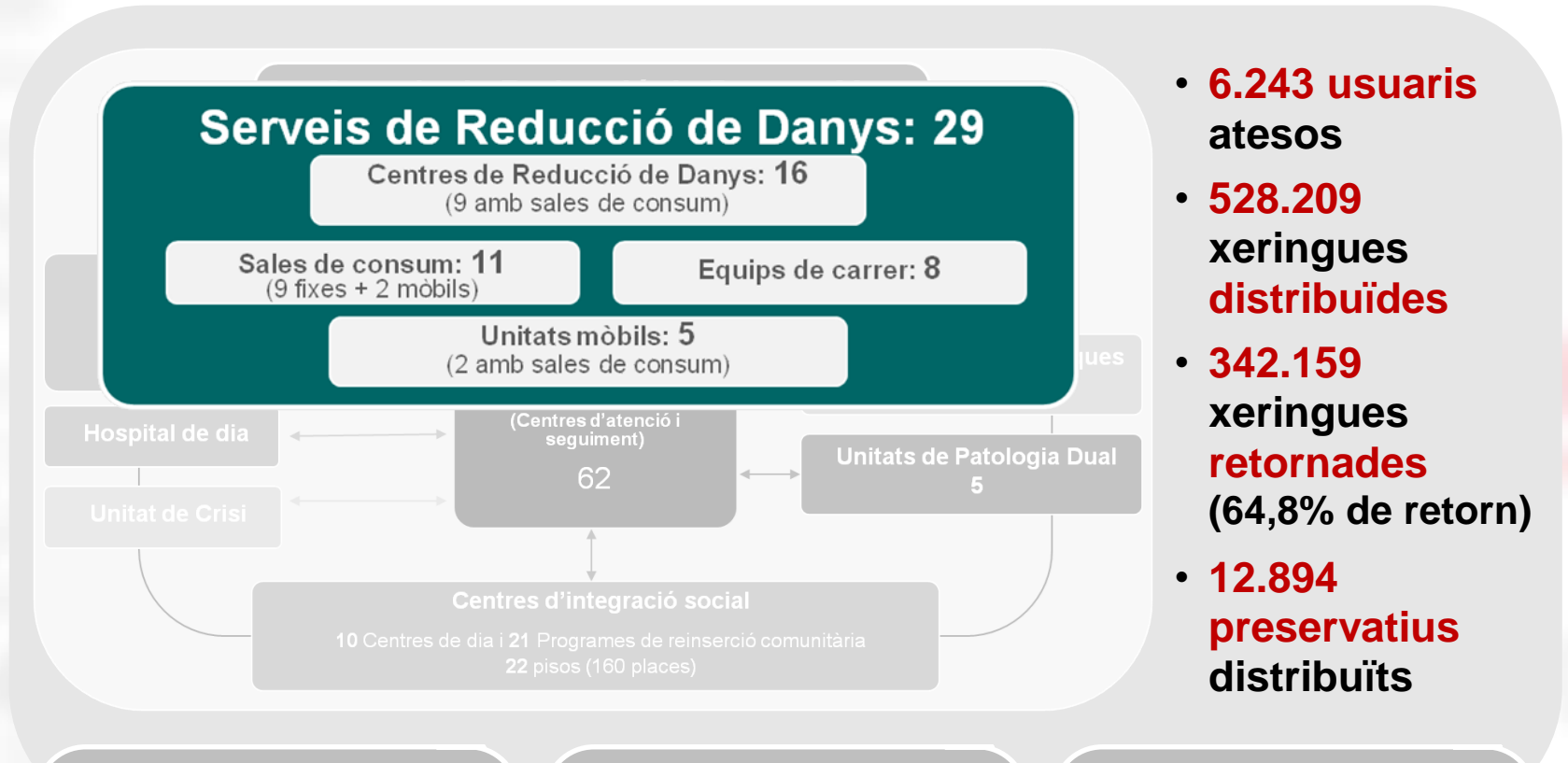
Índex

- ▶ Inicis de tractament 2017
- ▶ Programa de Manteniment amb Metadona (PMM)
- ▶ Unitats Hospitalàries de Desintoxicació
- ▶ **Serveis de Reducció de Danys**
- ▶ Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)
- ▶ Línia Verda
- ▶ Urgències SEM

Atenció als Serveis de Reducció de Danys (SRD)

2017

- **6.243** usuaris atesos
- **528.209** xeringues distribuïdes
- **342.159** xeringues retornades (64,8% de retorn)
- **12.894** preservatius distribuïts

- **450** Cribratges (VIH, Hep. B i C, tuberculosi)
- **2.353** DDO (Dispensació Directa Observada de Tuberculosi, TARGA Medicació Psiquiàtrica)

- **75** Vacunes Hep A i B
- **11.074** Cures Bàsiques
- **11.129** accions d'Educació Sanitària
- **11.578** activitats d'Higiene (dutxa + roba)

- **43.140** activitats d'Alimentació + **118.670** Suplement Alimentaris
- **9.201** Tallers educatius
- **28.928** Activitats de Counselling

Sales de Consum Supervisat

Vies de consum

3.176 usuaris al 2017

11 Sales de Consum

	Injectada	Pulmonar	Intranasal	TOTAL
Heroïna	36.421	6.122	1.958	44.501 (35,7%)
Cocaïna	36.376	1.823	1.109	39.308 (31,5%)
Heroïna + Cocaïna	39.674	347	383	40.404 (32,4%)
Altres	306	174	18	498 (0,4%)
TOTAL	112.777 (90,4%)	8.466 (6,8%)	3.468 (2,8%)	124.711

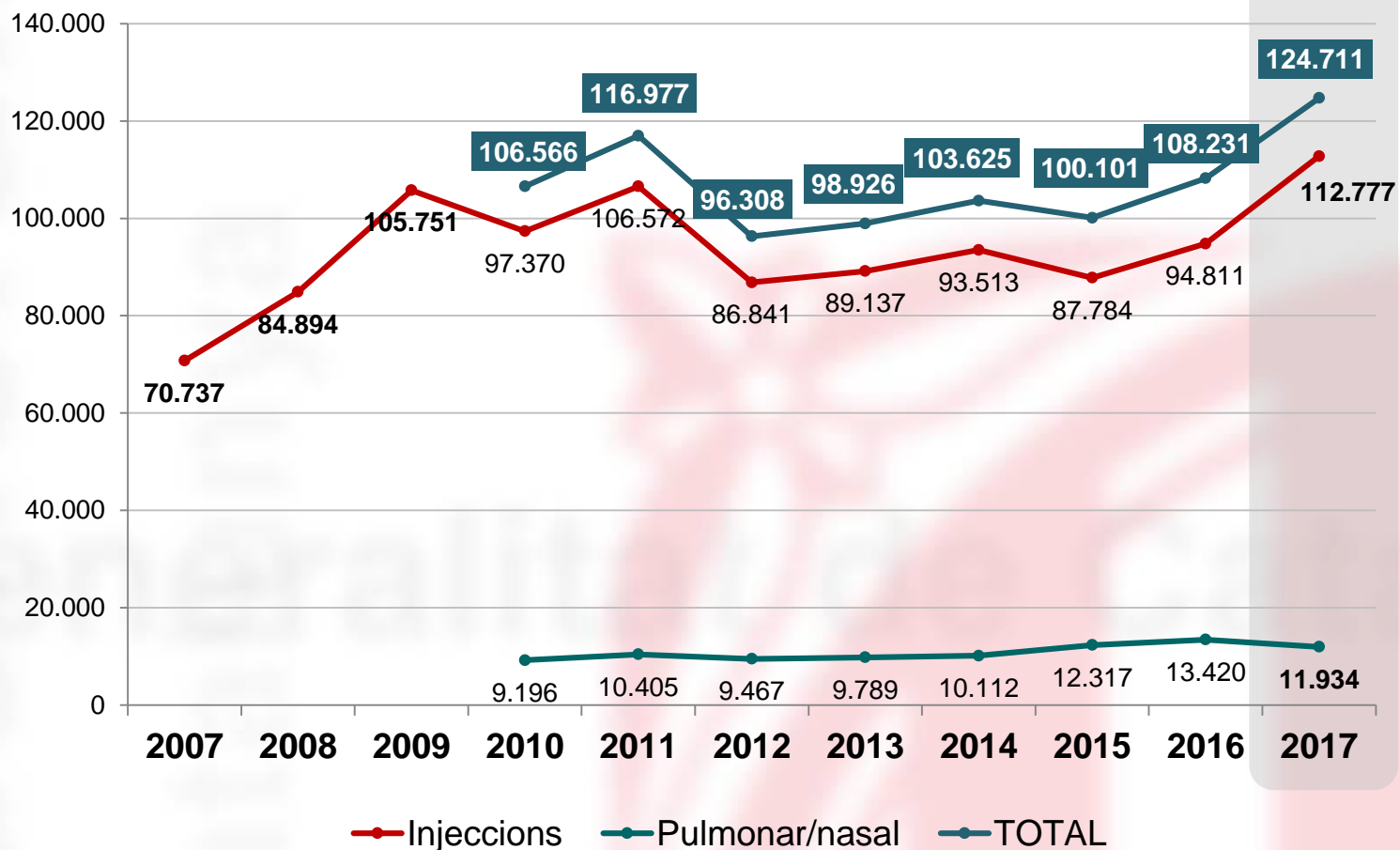
157 sobredosis, cap mortal

Sales de Consum Supervisat

Evolució consums 2007-2017:

3.176 usuaris al 2017

11 Sales de Consum

Índex

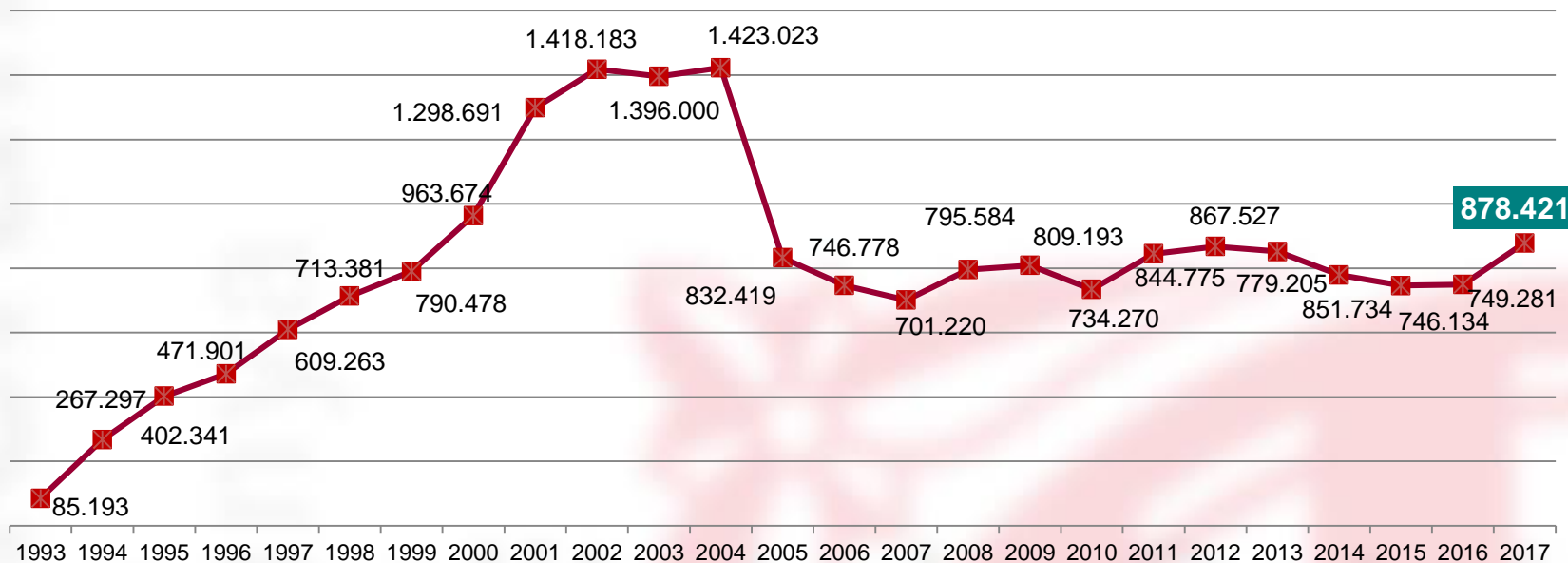

- ▶ Inicis de tractament 2017
- ▶ Programa de Manteniment amb Metadona (PMM)
- ▶ Unitats Hospitalàries de Desintoxicació
- ▶ Serveis de Reducció de Danys
- ▶ **Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)**
- ▶ Línia Verda
- ▶ Urgències SEM

Xeringues distribuïdes a Catalunya (1993-2017)

878.421 xeringues al 2017

Recomanacions OMS

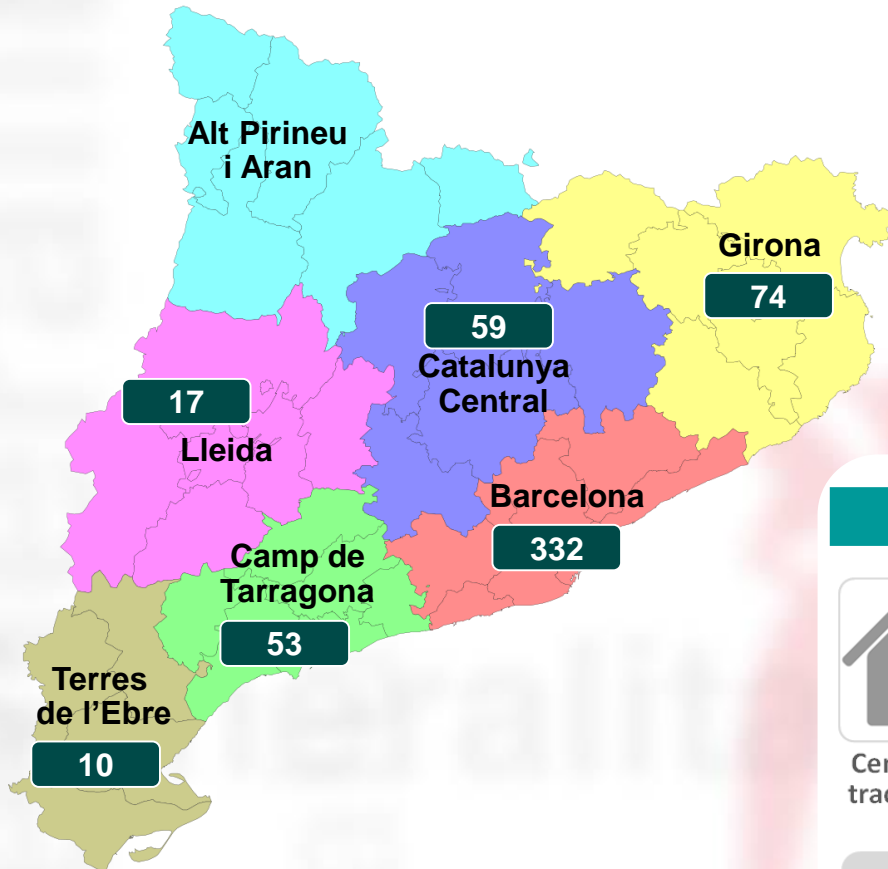
Xeringues/anys per usuari	Cobertura
<100	Baixa
100-200	Mitjana
>200	Alta

PIX=
Cobertura Mitjana

PIX a Catalunya

545 punts d'intercanvi

On s'ofereix el PIX?

Serveis Específics

Serveis Generals

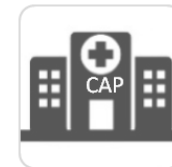

Centres de tractament

Atenció socio sanitària
especialitzada
Acompanyament

Centres de reducció de danys

Centres d'atenció primària

Farmàcies

Xarxa normalitzada

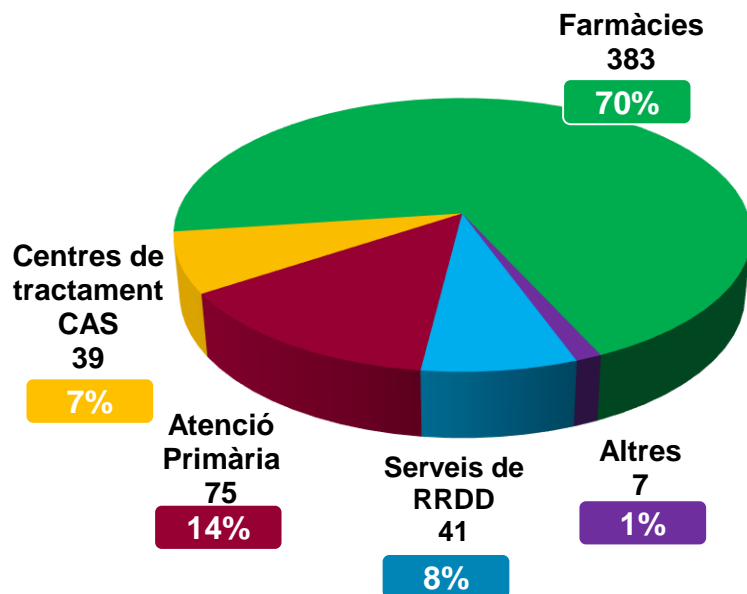
Altres: presons, màquines dispensadores

PIX a Catalunya

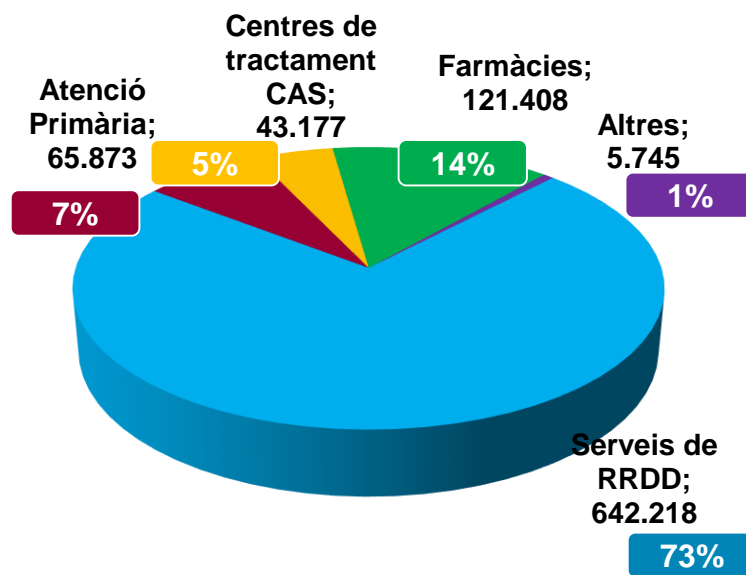
Punts PIX segons tipologia de servei

545 punts PIX a Catalunya
70% són farmàcies comunitàries

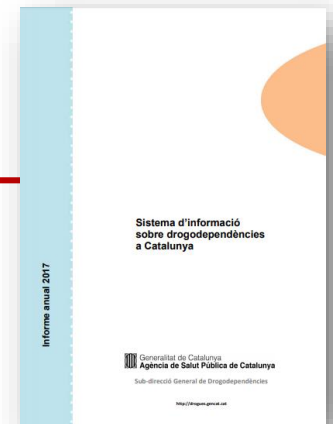
Xeringues distribuïdes segons tipologia de servei

878.421 xeringues distribuïdes (2017)
73% des de serveis RRDD

Índex

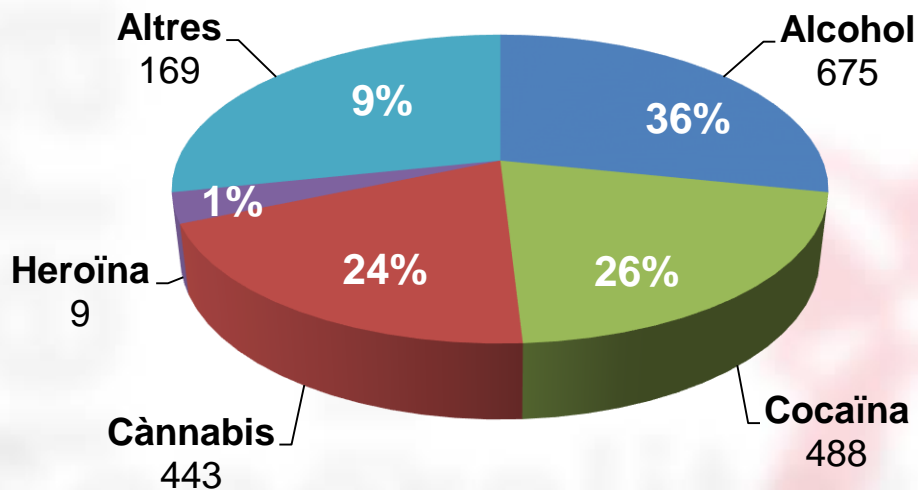
- ▶ Inicis de tractament 2017
- ▶ Programa de Manteniment amb Metadona (PMM)
- ▶ Unitats Hospitalàries de Desintoxicació
- ▶ Serveis de Reducció de Danys
- ▶ Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)
- ▶ **Línia Verda**
- ▶ Urgències SEM

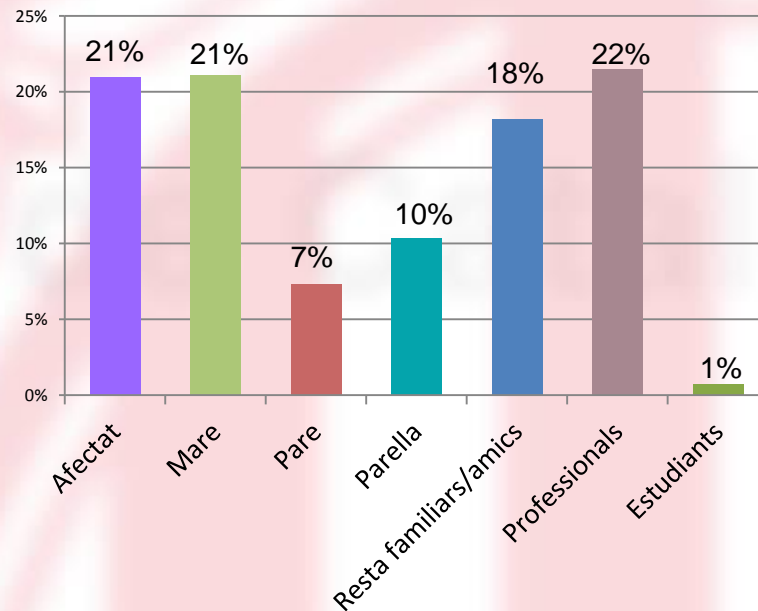
Línia Verda 2017

1.703 trucades rebudes, 298 entrevistes personals

Substàncies consultades

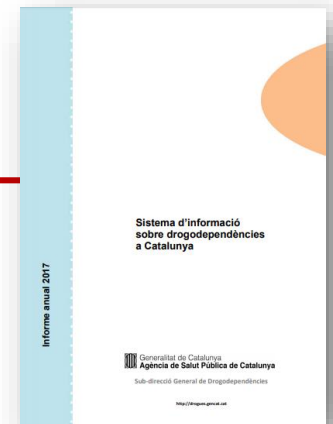

Qui fa la consulta?

Índex

- ▶ Inicis de tractament 2017
- ▶ Programa de Manteniment amb Metadona (PMM)
- ▶ Unitats Hospitalàries de Desintoxicació
- ▶ Serveis de Reducció de Danys
- ▶ Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX)
- ▶ Línia Verda
- ▶ **Urgències SEM**

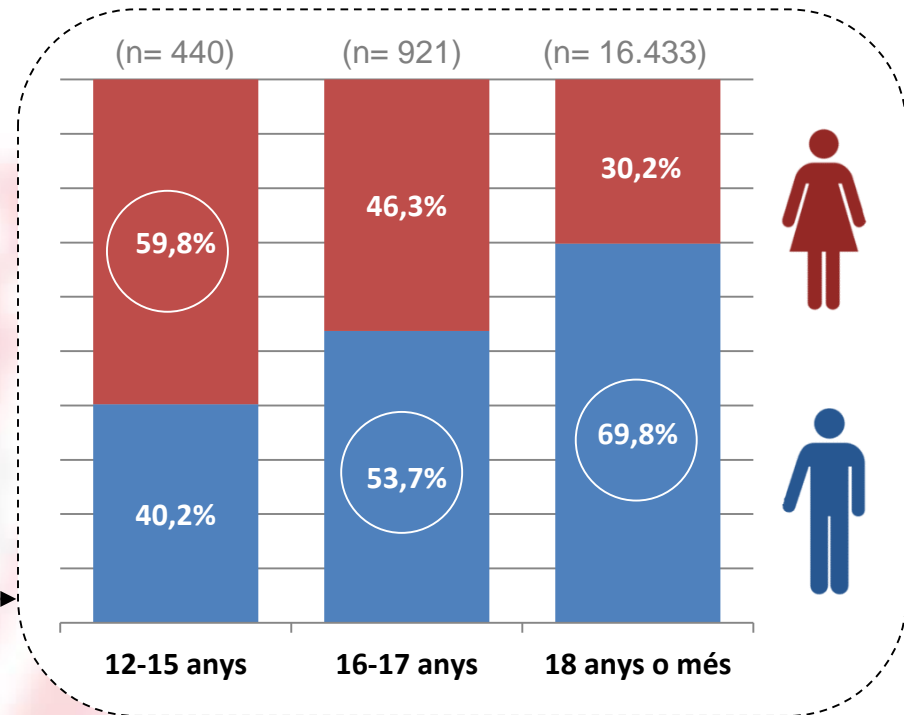
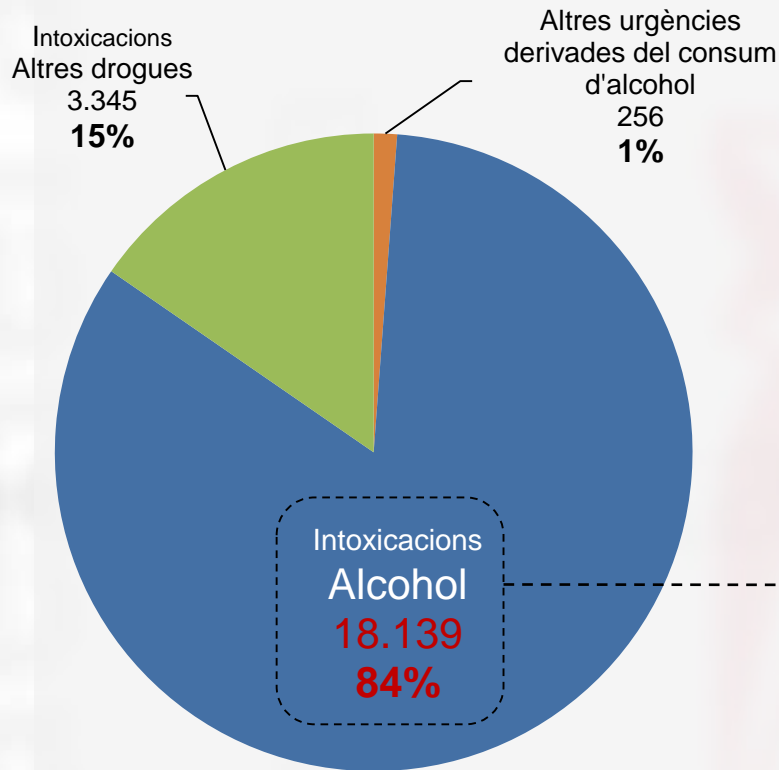

Urgències SEM relacionades amb el consum de drogues, 2017

Total Urgències SEM: 921.578

(Atencions directes amb suport bàsic o suport avançat;
No inclou telefòniques)

Urgències SEM relacionades amb consum de drogues: 21.740 (2,36%)

Conclusions

- **Alcohol:** és la droga que genera més demanda de tractament.
- **Cocaïna:** increment de la demanda de tractament en els darrers 2 anys* (després de 6 anys de descens gradual)
 - * El 60% ja havia fet tractament abans (fa 10 anys era el 40%)
- **Cànnabis:** disminueixen lleugerament els tractaments després de 2 anys d'estabilitat.
- **Heroïna:** la majoria de demandes són casos de reinici de tractament i es manté estable els darrers anys. (1992= 53%; 2017=13%)

- **Majoria d'homes** que inicien tractament.
En el cas de l'heroïna i la cocaïna, la diferència és major.

Conclusions

- El **percentatge d'atur** entre les persones que demanen tractament és **molt superior** a la taxa de la població general.
- **Sales de consum** supervisat: **3.176 usuaris; 125.000 consums**. S'han produït **157 sobredosis; cap mort**.

El consum a les sales és quasi exclusivament d'heroïna i cocaïna.

- El **Servei d'Emergències Mèdiques (SEM)** va atendre **més de 18.000 casos d'intoxicacions per alcohol** (85% de les emergències relacionades amb les drogues)
Menors: 1.300 casos d'intoxicacions per alcohol.

Drogues

Inici

Ciutadania

Professionals

Actualitat

Contacte

☰ SID. Sistema d'Informació sobre Drogodependències

El sistema d'informació sobre drogodependències (SID) permet monitoritzar l'activitat de diferents serveis especialitzats d'atenció a les drogodependències, amb la finalitat de proporcionar dades per a la vigilància epidemiològica dels problemes associats al consum problemàtic de drogues i per a la planificació i l'avaluació de serveis sanitaris. Complementen d'aquesta manera altres fonts d'informació epidemiològica com les enquestes poblacionals i els estudis qualitius.

Informes anuals

Butlletes de notificació

Manual de notificació

• Informe Anual 2017

- Informe Anual 2016
- Informe Anual 2015
- Informe Anual 2014
- Informe Anual 2013
- Informe Anual 2012
- Informe Anual 2011
- Informe Anual 2010
- Informe Anual 2009
- Informe Anual 2008
- Informe Anual 2007
- Informe Anual 2006
- Informe Anual 2005
- Informe Anual 2004
- Informe Anual 2003
- Informe Anual 2002
- Informe Anual 2001
- Informe Anual 2000
- Informe Anual 1999
- Informe Anual 1998
- Informe Anual 1997
- Informe Anual 1996
- Informe Anual 1995
- Informe Anual 1994
- Informe Anual 1993
- Informe Anual 1992
- Informe Anual 1991

<http://drogues.gencat.cat/ca/professionals/epidemiologia/sid/>

Drogues

Inici

Ciutadania

Professionals

Actualitat

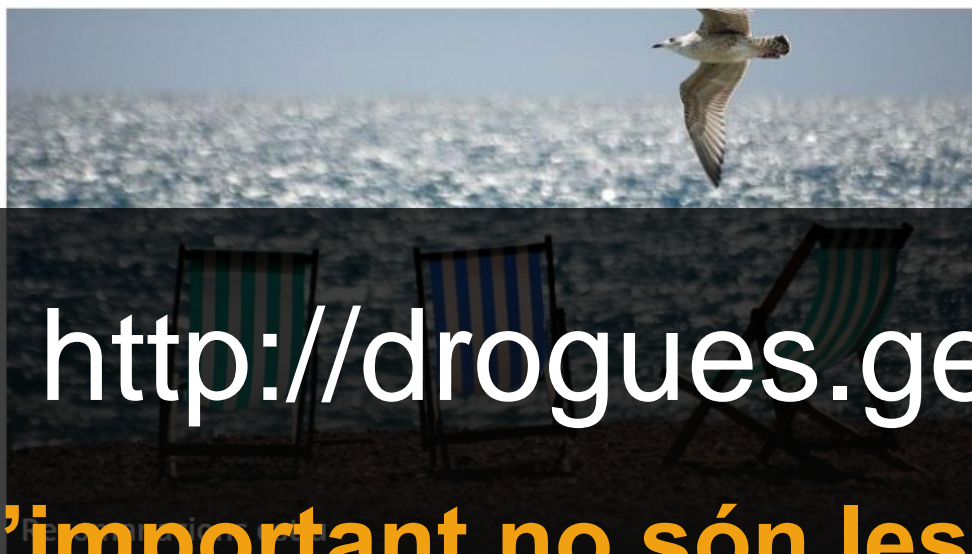
Contacte

drogues.gencat.cat

El més consultat

- Butlletí Canal Drogues
- Drogues: efectes i riscos per a la salut
- On us poden tractar

<http://drogues.gencat.cat/>

“L'important no són les substàncies,
són les persones”

Notícies

Augmenta un 18,2%
la distribució de
xeringues a la Regió
Sanitària de Girona

Dia Mundial de
l'Hepatitis, 28 Juliol

Convocatòria de
subvencions de
drogodependència

Més notícies.

Àmbits

Epidemiologia

Prevenció

Reducció de danys

